

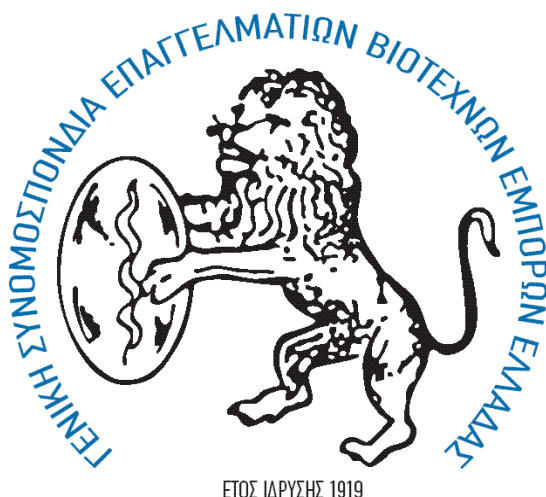

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΒΙΟΤΕΧΝΩΝ ΕΜΠΟΡΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ 2ης ΕΓΚΥΚΛΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ 2014-2020 της ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ – ΕΣΠΑ του ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ,
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΔΙΚΤΥΩΝ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΣΕΒΕΕ

**ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ 2ης ΕΓΚΥΚΛΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
2014-2020 της ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ – ΕΣΠΑ του
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΥΠΟΔΟΜΩΝ,
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΔΙΚΤΥΩΝ**

Μάιος 2013

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

2. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΗΣ 2ης ΕΓΚΥΚΛΙΟΥ

3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΣΕΒΕΕ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΑΞΟΝΩΝ

Άξονας 1: Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας.

Άξονας 2: Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού - ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση.

Άξονας 2: Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού - ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση. Πεδίο: Εκπαίδευση και διά βίου μάθηση.

Άξονας 3: Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μια οικονομία φιλική προς το περιβάλλον.

Άξονας 4: Ανάπτυξη – εκσυγχρονισμός – συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.

Άξονας 5: Διοικητική μεταρρύθμιση.

Άξονας 6: Αειφόρος χωρική ανάπτυξη.

Οι κοινωνικοί εταίροι εκ του ρόλου τους έχουν ως βασική αποστολή την εκπροσώπηση των συμφερόντων και την αντιμετώπιση των προβλημάτων και των αναγκών του κόσμου των επιχειρήσεων και της εργασίας. Ως εκ τούτου, ο ρόλος τους και η συμμετοχή τους στον κοινωνικό διάλογο για τη διαμόρφωση και εφαρμογή πολιτικών στους τομείς της απασχόλησης, της ενεργούς κοινωνικής ένταξης, της προώθησης της ανταγωνιστικότητας, της καινοτομίας των επιχειρήσεων, της δια βίου μάθησης και της προώθησης ίσων ευκαιριών, αποτελούν καθοριστικό παράγοντα συνδιαμόρφωσης ισορροπημένων και αποτελεσματικών πολιτικών.

Η συμμετοχή αυτή θεωρούμε ότι πρέπει να εξασφαλίζεται από την αρχή της διαβούλευσης, δηλαδή από το στάδιο του αρχικού σχεδιασμού των προτεραιοτήτων, στόχων, πολιτικών, αξόνων παρέμβασης και δράσεων, διότι μεταξύ άλλων οι κοινωνικοί εταίροι ως φορείς εκπροσώπησης των παραγωγικών δυνάμεων της ελληνικής κοινωνίας, μπορούν να συμβάλουν στη δημιουργική προσαρμογή των ευρωπαϊκών πολιτικών στις ιδιαίτερες συνθήκες της χώρας τόσο σε κλαδικό όσο και σε γεωγραφικό επίπεδο.

Η ανάγκη για τη διαρκή συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στη διαμόρφωση, υλοποίηση και αξιολόγηση πολιτικών έχει επισημανθεί πολλές φορές από τα επίσημα όργανα και κείμενα της Ε.Ε.

Στη λογική αυτή, η ΓΣΕΒΕΕ καταθέτει με το παρόν κείμενο, τις παρατηρήσεις της για το περιεχόμενο της 2ης Εγκυκλίου σχεδιασμού και κατάρτισης αναπτυξιακού προγραμματισμού περιόδου 2014–2020, καθώς και τις συγκεκριμένες προτάσεις ενεργειών που κρίνει σκόπιμο να ληφθούν υπόψη στα κείμενα προγραμματισμού

της νέας περιόδου. Σημειωτέον ότι οι προτάσεις της ΓΣΕΒΕΕ σχετικά με το νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα δεν εξαντλούνται σε αυτές που αναλύονται στον παρόν έγγραφο, οι οποίες εξειδικεύονται με αναφορά μόνο στους στόχους και τους άξονες του Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης.

Στην παρούσα εισαγωγή θέλουμε να επισημάνουμε ιδιαίτερα, το πολύ σημαντικό θέμα της επικέντρωσης μιας σειράς πολιτικών και παρεμβάσεων στα προγράμματα της νέας περιόδου 2014 – 2020, στις ειδικότερες και διαφορετικές ανάγκες των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων, ξεκινώντας από την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού τους, ανταποκρινόμενοι στις ιδιαίτερες ανάγκες χρηματοδότησής τους, και έως τις ιδιαιτερότητες προώθησης της καινοτομικής επιχειρηματικότητας μικρής κλίμακας σε τοπικό και κλαδικό επίπεδο.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΑ ΤΗΣ 2ης ΕΓΚΥΚΛΙΟΥ

Ο 1^{ος} Άξονας αναπτυξιακής στρατηγικής της νέας προγραμματικής περιόδου 2014-2020 αναφέρεται στην «ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας». Συνεπώς, το αντικείμενο του εν λόγω άξονα βρίσκεται στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος για τη ΓΣΕΒΕΕ, καθώς άπτεται της επιχειρηματικότητας, εξειδικεύοντας σε συγκεκριμένες πτυχές της όπως η ανταγωνιστικότητα, η εξωστρέφεια, η καινοτομία και η αύξηση της προστιθέμενης αξίας των παραγόμενων προϊόντων και υπηρεσιών.

Η ΓΣΕΒΕΕ θεωρεί ότι τα προγράμματα και οι δράσεις που θα αναπτυχθούν στο πλαίσιο του 1ου Άξονα, εάν σχεδιαστούν σωστά και με βάση τις πραγματικές ανάγκες των επιχειρήσεων, θα αποτελέσουν ένα βασικό εργαλείο μόχλευσης της προσπάθειας της ελληνικής οικονομίας για ανάκαμψη. Στο πλαίσιο αυτό, η ΓΣΕΒΕΕ καταθέτει τις προτάσεις της υπό το πρίσμα της επιχειρηματικότητας των μικρών επιχειρήσεων τις οποίες και εκπροσωπεί και λαμβάνοντας υπόψη τη «Θέση των υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την ανάπτυξη συμφωνίας εταιρικής σχέσης και προγραμμάτων στην Ελλάδα για την περίοδο 2014-2020» και άλλα θεσμικά κείμενα.

Το κείμενο της 2ης Εγκυκλίου είναι δομημένο κατά τέτοιο τρόπο ώστε δεν είναι άμεσα ευδιάκριτη η αντιστοίχιση των θέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (ΣΕΣ εφεξής) για την επόμενη προγραμματική περίοδο 2014-2020 με τους άξονες που αναπτύσσονται στη

2η Εγκύκλιο. Συγκεκριμένα, στις θέσεις της Ε.Ε. θέτονται οι οριζόντιοι άξονες ως προς την διαμόρφωση ενός φιλικού επενδυτικού περιβάλλοντος για τις επιχειρήσεις, οι οποίοι εν συνεχεία διαφοροποιούνται στην 2η εγκύκλιο αναπτυξιακού σχεδιασμού όπου αποτυπώνονται όχι οριζόντια, αλλά κλαδικά, με αποτέλεσμα να μην προσδιορίζονται με σαφήνεια οι δράσεις που αφορούν στην υποστήριξη και ενίσχυση της επιχειρηματικότητας των μικρών επιχειρήσεων. Τέτοιες δράσεις επισημαίνονται στην 2η εγκύκλιο ουσιαστικά μόνο μέσω των κλαδικών αναλύσεων (τουρισμός, γεωργία και αλιεία, μεταποίηση κ.ο.κ.) και εξειδικευμένων αναφορών στη σημασία και το ρόλο της καινοτομίας για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.

Εστιάζοντας στο καθεαυτό αντικείμενο του 1ου άξονα, η ΓΣΕΒΕΕ εντοπίζει κάποια συγκεκριμένα θέματα εξαιρετικής σημασίας, τα οποία δεν φαίνεται να τυγχάνουν αντίστοιχης σημασίας από το κείμενο της Εγκυκλίου, τουλάχιστον στο βαθμό που αυτά αναπτύσσονται στη 2η Εγκύκλιο.

Το πρώτο θέμα αφορά στην πλήρη απουσία στόχευσης των προτεραιοτήτων του άξονα στις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις και διαχωρισμού τους από τις μεσαίες και ιδίως τις μεγάλες επιχειρήσεις, πλην ελαχίστων εξαιρέσεων, όταν στο κείμενο της Θέσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναγνωρίζεται ρητά η ιδιαιτερότητα των μικρών επιχειρήσεων για την ελληνική οικονομία και η έννοια της ανταγωνιστικότητας συνδέεται άρρηκτα με τις δυσκολίες που αυτές οι επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν.

Κατά την κρίση της ΓΣΕΒΕΕ, οι πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις έχουν σημαντικές ιδιαιτερότητες που θα πρέπει να ληφθούν

πολύ περισσότερο υπόψη στον σχεδιασμό νέων δράσεων στο πλαίσιο του ΣΕΣ 2014-2020.

Το δεύτερο θέμα αναφέρεται στην πρόσβαση των μικρών επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση. Η ΓΣΕΒΕΕ θεωρεί ότι το θέμα αυτό είναι εξαιρετικής σημασίας, καθώς οι μικρές επιχειρήσεις, ιδιαίτερα στις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες, αλλά και σε μακροχρόνια βάση, αδυνατούν να αποκτήσουν επαρκή πρόσβαση στη χρηματοδότηση. Αυτή είναι μια διαπίστωση τόσο του ερευνητικού Ινστιτούτου της ΓΣΕΒΕΕ (ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ), όσο και μελετών ευρωπαϊκών φορέων, όπως η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Γνωρίζουμε ότι στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο, ένα αρκετά μεγάλο μέρος των κονδυλίων του ΕΣΠΑ κατευθύνθηκε προς τη δημιουργία χρηματοδοτικών εργαλείων, χωρίς την αντίστοιχη απορρόφησή τους. Ωστόσο, οι λόγοι για το αποτέλεσμα αυτό είναι διάφοροι και θα πρέπει να τονιστεί ότι χαμηλή ζήτηση για τα χρηματοδοτικά εργαλεία που σχεδιάστηκαν στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ, δεν σημαίνει χαμηλή ανάγκη για πρόσβαση των μικρών επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση.

Επιπλέον, είναι πιθανό κάποια χρονική στιγμή στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου η χώρα να βρίσκεται σε φάση μεγέθυνσης και συνεπώς, καλά σχεδιασμένα χρηματοδοτικά εργαλεία, με τη συμμετοχή των φορέων αντιπροσώπευσης των μικρών επιχειρήσεων ιδιαίτερα στη φάση του σχεδιασμού, θα αποτελούν απαραίτητα εργαλεία στην αναπτυξιακή προσπάθεια.

Ωστόσο η 2η Εγκύκλιος του Υπ. Ανάπτυξης περιορίζεται σε μια απλή αναφορά για το θέμα αυτό, ως το τελευταίο σημείο των προτεραιοτήτων του 1ου Άξονα, χωρίς να εξειδικεύει το θέμα αυτό

περαιτέρω στις παραγράφους που ακολουθούν, όταν και για το σημείο αυτό, η Θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφέρει: «Εξάγοντας συμπεράσματα από την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, οι ελληνικές αρχές πρέπει να εξασφαλίσουν την ύπαρξη μιας συνολικής προσέγγισης για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ΜΜΕ στη χρηματοδότηση. Πρέπει να επιδιωχθεί μια βέλτιστη συμπληρωματικότητα ανάμεσα στη χορήγηση άμεσης ενίσχυσης στις ΜΜΕ και της παροχής χρηματοδοτήσεων από ΜΧΤ (μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής)» (σελ. 13).

Η ΓΣΕΒΕΕ θεωρεί ότι το θέμα αυτό είναι ύψιστης σημασίας και θα πρέπει να τύχει δύο βασικών κατευθύνσεων:

- i. στη βελτίωση των υφιστάμενων χρηματοδοτικών εργαλείων, αναφορικά με τη διευκόλυνση της πρόσβασης των μικρών επιχειρήσεων σε αυτά, όπως άλλωστε αναφέρει και η Θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και**
- ii. στη δημιουργία νέων μέσων χρηματοδοτικής τεχνικής, προσαρμοσμένων στις ιδιαιτερότητες και στις ανάγκες των μικρών επιχειρήσεων.**

Συνοψίζοντας, αναφορικά με το θέμα της βελτίωσης της πρόσβασης των μικρών επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση, η ΓΣΕΒΕΕ θεωρεί ότι είναι σκόπιμο σε αυτό το στάδιο να ληφθεί μέριμνα προκειμένου το συγκεκριμένο πεδίο να αποτελέσει συγκεκριμένο αντικείμενο ανάπτυξης δράσεων στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου 2014-2020.

Το τρίτο θέμα που απασχολεί τη ΓΣΕΒΕΕ σε επίπεδο συνολικής προσέγγισης είναι η απουσία σύνδεσης της καινοτομίας με τις ιδιαιτερότητες των μικρών επιχειρήσεων.

Συγκεκριμένα, το κείμενο της 2ης Εγκυκλίου είναι διαμορφωμένο κατά τρόπο ετεροβαρή, που περιορίζει το ρόλο του παραγωγικού τομέα και των επιχειρήσεων στις διαδικασίες παραγωγής καινοτομίας, σε σχέση με τη σημασία που δίδει στην ερευνητική και τεχνολογική διάσταση. Ιδωμένο μέσα από το πρίσμα της ανάγκης ισόρροπης ανάπτυξης του «Εθνικού Συστήματος Καινοτομίας» (π.χ. υποδομές παραγωγής γνώσης, δομές αναδιανομής καινοτομίας, παραγωγικοί μηχανισμοί και επιχειρήσεις), η διαμόρφωση του κειμένου κλίνει περισσότερο σε μια έμφαση προς τις δομές παραγωγής έρευνας και τεχνολογίας, περιορίζοντας σε μεγάλο βαθμό την ανάδειξη του εγγενώς σημαντικού ρόλου των μηχανισμών μετατροπής της γνώσης σε νέα προϊόντα και υπηρεσίες, δηλαδή των επιχειρήσεων.

Η ανάπτυξη δράσεων για τις ίδιες τις επιχειρήσεις, οι οποίες είναι αυτές που αναλαμβάνουν το κόστος και το ρίσκο ανάπτυξης νέων καινοτομικών προϊόντων και υπηρεσιών, είναι κρίσιμη παράμετρος για την ενίσχυση της καινοτομικής δραστηριότητας και της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της χώρας.

Η διάσταση της ερευνητικής και τεχνολογικής δραστηριότητας είναι σημαντική για την παραγωγή νέας γνώσης και την ενσωμάτωση της στην παραγωγική δραστηριότητα. Εξίσου σημαντική ωστόσο είναι και η σημασία υποστήριξης των παραγωγικών μηχανισμών που παράγουν την καινοτομία, η υπέρβαση της κάθετης διάκρισης ανάμεσα σε παραγωγούς και χρήστες γνώσης καθώς και η βελτίωση της επιχειρηματικής γνώσης εν γένει. Υπό αυτό το πρίσμα, ως ιδιαίτερα σημαντική κρίνεται η σύγκλιση ανάμεσα στην παραγόμενη γνώση από τους ερευνητικούς και ακαδημαϊκούς μηχανισμούς και τις ανάγκες των μικρών επιχειρήσεων (σύνδεση έρευνας-τεχνολογίας και αναγκών καινοτομίας

μικρών επιχειρήσεων), που αποτελούν το μεγάλο ενδογενές παραγωγικό τμήμα της ελληνικής οικονομίας. Προς αυτή την κατεύθυνση, συνιστά βασικό χαρακτηριστικό της ισόρροπης ανάπτυξης ενός αποτελεσματικού συστήματος καινοτομίας, η ανάπτυξη και επέκταση μηχανισμών μεταφοράς τεχνολογίας και γνώσης ανάμεσα σε ερευνητικούς και παραγωγικούς μηχανισμούς, με έμφαση και στις μικρές επιχειρήσεις.

Ειδικά για τις μικρές επιχειρήσεις, οι οποίες δεν διατηρούν συχνά τη δυνατότητα ανάπτυξης ενδογενούς γνώσης και τεχνολογίας, συνιστώντας ωστόσο το μεγαλύτερο τμήμα της ελληνικής οικονομίας, η ανάπτυξη διαμεσολαβητικών θεσμών μεταφοράς γνώσης είναι κρίσιμης σημασίας για την ενίσχυση της καινοτομικότητας και ανταγωνιστικότητας τους. Στο πλαίσιο αυτών των μηχανισμών μάλιστα, κρίνεται αναγκαία η εξειδίκευση σε ενέργειες που θα περιλαμβάνουν τόσο τη μεταφορά τεχνολογικής και κωδικοποιημένης γνώσης (π.χ. τεχνολογίες) όσο και άρρητης γνώσης (π.χ. προγράμματα πρακτικής άσκησης φοιτητών, εκπόνηση εργασιών σε συνεργασία με μικρές επιχειρήσεις).

Το τέταρτο θέμα αφορά την ενοποίηση σε μία γενική προτεραιότητα δύο βασικών τομέων της ελληνικής οικονομίας, της μεταποίησης και του εμπορίου. Οι τομείς αυτοί συγκεντρώνουν πάνω από το 60% του κύκλου εργασιών του συνόλου των τομέων της ελληνικής οικονομίας και έχουν χαρακτηριστικά και ιδιαιτερότητες τα οποία δεν δικαιολογούν την ομαδοποίησή τους σε μια κοινή προτεραιότητα αναπτυξιακής στρατηγικής.

Ο τομέας της μεταποίησης εστιάζει κυρίως σε θέματα αύξησης της παραγωγικότητας μέσω χρήσης τεχνολογικά εξελιγμένου μηχανολογικού εξοπλισμού, δραστηριοποίησης

σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους με αντίστοιχες υποδομές, εξειδικευμένης κατάρτισης του προσωπικού που απασχολείται στις μεταποιητικές επιχειρήσεις, κάθετης σύνδεσης στην αλυσίδα αξίας μέχρι να φτάσει το προϊόν στον τελικό καταναλωτή και άλλα παρόμοια ζητήματα. Τα θέματα, αντιθέτως, που αφορούν τις επιχειρήσεις του εμπορίου είναι σε μεγάλο βαθμό διαφορετικά, όπως η πρόσβαση σε κανάλια διανομής, οι οριζόντιες συνεργασίες, οργανωτικές καινοτομίες κ.α.

Επομένως, είναι επιτακτική η ανάγκη να διαφοροποιηθούν οι δύο τομείς ως ξεχωριστοί άξονες αναπτυξιακής στρατηγικής με συγκεκριμένα πλαίσια ο κάθε ένας, ανάλογα με τις πραγματικές ανάγκες που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις που ανήκουν σε αυτούς.

Ως προς τον 2ο άξονα της Εγκυκλίου, και ειδικότερα όσον αφορά τις πολιτικές απασχόλησης παρατηρείται, ότι:

Η ανεργία ύφεσης πρέπει και μπορεί να καταπολεμηθεί με αντικυκλικές πολιτικές, είτε αυτές αναφέρονται στο δημοσιονομικό σκέλος της οικονομικής πολιτικής (π.χ. δημόσιες επενδύσεις), είτε σε ριζικό ανασχεδιασμό της πολιτικής απασχόλησης, καθώς και με πολιτικές που θα ενισχύουν ή εν πάση περιπτώσει δεν θα συρρικνώνουν την ενεργό ζήτηση. Εάν δεν ληφθεί υπ' όψιν αυτό το πλαίσιο, οι παρεμβάσεις θα είναι όχι μόνο αποσπασματικές αλλά τελικά και αναποτελεσματικές. Άλλωστε, σε αυτό το δημοσιονομικό πλαίσιο, που περιορίζει δραστικά τη δυνατότητα δημόσιων επενδύσεων και επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής, μοιραία το βάρος μετατοπίζεται στη λεγόμενη παθητικοποίηση των πολιτικών απασχόλησης. Στη μετατόπιση, δηλαδή της στόχευσης των πολιτικών απασχόλησης, από τις αιτίες που προκαλούν ανεργία, στην άμβλυνση των συνεπειών, που

προκαλούνται από αυτή. Είναι αυτό ακριβώς το οικονομικό πλαίσιο που στερεί σε μεγάλο βαθμό και τη δυνατότητα από άλλες πολιτικές, συμπληρωματικές της πολιτικής απασχόλησης -, όπως η φορολογική ή η επενδυτική πολιτική να παρέμβουν αποτελεσματικά στην αγορά εργασίας, άλλοτε συμπληρώνοντας και άλλοτε υποκαθιστώντας την πολιτική απασχόλησης.

Πριν την υιοθέτηση οποιονδήποτε προτάσεων για την ενίσχυση της απασχόλησης σε τέτοιες συνθήκες, είμαστε «υποχρεωμένοι» να κάνουμε την παραδοχή ότι η απόλυτη παθητικοποίηση των πολιτικών απασχόλησης (π.χ. μία γενναία διεύρυνση του αριθμού των δικαιούχων ή μία σημαντική επιμήκυνση του χρόνου χορήγησης του επιδόματος ανεργίας) είναι απορριπτέα, καθώς δεν προκαλεί πολλαπλασιαστική επίπτωση στο συνολικό επίπεδο απασχόλησης.

Συνεπώς, σύμφωνα και με τις επιταγές της Κοινότητας και τη Στρατηγική 2020 απαιτούνται παρεμβάσεις που αφενός θα θωρακίσουν το ανθρώπινο δυναμικό που βρίσκεται εντός αγοράς εργασίας, αφετέρου θα ενισχύσουν τις προϋποθέσεις απασχολησιμότητας για αυτούς που βρίσκονται εκτός αγοράς εργασίας, μειώνοντας όσο το δυνατόν περισσότερο το χρονικό διάστημα της κατάστασης ανεργίας.

Ανιχνεύοντας τις συνέπειες της δημοσιονομικής κρίσης στην ελληνική αγορά εργασίας διαπιστώνεται ο σημαντικός ρόλος των μικρών επιχειρήσεων στη διατήρηση της απασχόλησης.

Στην περίπτωση της Ελλάδας, το πολύ μικρό μέγεθος των επιχειρήσεων και ο κατακερματισμός τους αποτελεί μέχρι σήμερα ένα

σημαντικό ανάχωμα στην καλπάζουσα ανεργία. Αυτές οι επιχειρήσεις, λειτουργούν έχοντας εγγενείς περιορισμούς στην προσαρμογή του προσωπικού τους στον εκάστοτε κύκλο εργασιών τους, με συνέπεια να λειτουργούν με τον απολύτως αναγκαίο αριθμό εργαζομένων. Οποιαδήποτε περαιτέρω μείωση αυτού του αριθμού θέτει σε κίνδυνο τη λειτουργία ολόκληρης της επιχείρησης, με αποτέλεσμα τελικά να μην προσφέρεται καν ως επιλογή για τον εργοδότη. Άλλωστε ακόμη και καθεαυτή η επιχειρηματικότητα στην ελληνική περίπτωση, έχοντας καταστεί επιχειρηματικότητα επιβίωσης, λειτουργεί αποτρεπτικά στην περαιτέρω αύξηση της ανεργίας και στο στρώμα των επαγγελματιών, βιοτεχνών και εμπόρων.

Ένα δεύτερο στοιχείο που οφείλουμε να λάβουμε υπ' όψιν μας για τη νέα προγραμματική περίοδο και τον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας αφορά στη **συμμετοχή των αυτοαπασχολούμενων στο συνολικό χάρτη των επιχειρήσεων.**

Σύμφωνα με το ενημερωτικό δελτίο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την πορεία εξέλιξης της Πράξης για τις Μικρές Επιχειρήσεις (Small Business Act, SBA), ο αριθμός των επιχειρήσεων στην Ελλάδα κυμαίνεται στις 730.000. Από αυτές μόλις οι 220.000 απασχολούν προσωπικό, συνεπώς **ο αριθμός των αυτοαπασχολούμενων στον δευτερογενή και τριτογενή τομέα της παραγωγής ξεπερνά τις 500.000.**

Η μικρή επιχείρηση συνεπώς, σε συνέχεια του Position Paper, όσο και της πολιτικής δέσμευσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να στηρίξει την εφαρμογή του SBA σε όλα τα κράτη μέλη, διεκδικεί σημαντική θέση στο νέο Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (ΣΕΣ). Η συμβολή της στη συγκράτηση της ανεργίας και κατ' επέκταση

του κοινωνικού αποκλεισμού, η συμμετοχή της στην παραγωγική αλυσίδα της χώρας, η θέση που διεκδικεί στην προοπτική της υγιούς και ενδογενούς ανάπτυξης, καθώς και οι δυνατότητες δημιουργίας ποιοτικών και βιώσιμων θέσεων εργασίας, οφείλουν να ληφθούν υπ' όψιν στο νέο ΣΕΣ.

Στον τομέα της **εκπαίδευσης και της διά βίου μάθησης** προωθούνται για την 5η προγραμματική περίοδο τρεις στρατηγικοί στόχοι:

1. Βελτίωση της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας και του ανοιχτού χαρακτήρα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
2. Βελτίωση της πρόσβασης στη δια βίου μάθηση, αναβάθμιση των δεξιοτήτων και ικανοτήτων και σύνδεση εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας.
3. Αντιμετώπιση και μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης και προώθηση της ισότιμης πρόσβασης.

Η ΓΣΕΒΕΕ επιλέγει να συνεισφέρει και να καταθέσει τις προτάσεις της κυρίως αναφορικά με το 2ο στόχο: «Βελτίωση της πρόσβασης στη δια βίου μάθηση, αναβάθμιση των δεξιοτήτων και ικανοτήτων και σύνδεση εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας», διότι ο στόχος αυτός συνδέεται πιο άμεσα με την αγορά εργασίας, αλλά και διότι η ΓΣΕΒΕΕ διαθέτει σημαντική εμπειρία σχετικά με το θέμα της απόκτησης δεξιοτήτων και της σύνδεσης με τις παραγωγικές – αναπτυξιακές προτεραιότητες της χώρας. Ωστόσο, καταθέτουμε μερικές συγκεκριμένες παρατηρήσεις και σκέψεις και για τον στόχο 3:

Σχετικά με την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου και γενικότερα τη λειτουργία

του εκπαιδευτικού συστήματος κυρίως στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (στόχος 3):

Επισημαίνουμε ότι εκτός από την επίσημη πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου, που η μείωσή της ορθώς τίθεται ως βασικός στόχος για την επόμενη περίοδο, υπάρχει το φαινόμενο της άτυπης, «εσωτερικής εγκατάλειψης» εκ μέρους των μαθητών/τριών που κατά τις τελευταίες ιδίως τάξεις του Λυκείου αδυνατούν για λόγους προσωπικούς ή κοινωνικο-οικονομικούς να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του σχολικού προγράμματος. Όσο το ελληνικό Λύκειο, ιδίως οι δύο τελευταίες τάξεις του, θα λειτουργούν ως προετοιμασία για τις πανελλήνιες εξετάσεις εισόδου στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, τόσο ανάμεσα στους απόφοιτους του Λυκείου θα υπάρχουν χιλιάδες νέοι και νέες με πολύ χαμηλό επίπεδο μόρφωσης. Πρόκειται για όλους εκείνους τους νέους και τις νέες που από ένα σημείο και μετά δεν συμμετέχουν στο μάθημα, δεν μελετούν και δεν έχουν ουσιαστική επαφή με το σχολικό πρόγραμμα (αφού δεν επιδιώκουν την εισαγωγή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση).

Η συνέπεια αυτής της κατάστασης είναι η διάκριση των μαθητών σε δύο μεγάλες ομάδες: αυτούς που επιδιώκουν και εργάζονται για να εισαχθούν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και αυτούς που εγκαταλείπουν (ή δεν υιοθετούν ποτέ) αυτό το στόχο (που μοιάζει μέχρι σήμερα να είναι η μόνη αξιοσημείωτη επιδίωξη των μαθητών). Έναντι αυτής της πόλωσης, που έχει κοινωνική, ταξική, εισοδηματική, πολιτισμική και φυλετική διάσταση και καταγωγή χρειάζεται να διαμορφωθεί μια διαφορετική εικόνα και προοπτική στο πλαίσιο της οποίας οι μαθητές και οι μαθήτριες, αναλόγως των δυνατοτήτων, των ταλέντων και των ενδιαφερόντων τους να μπορούν να διαμορφώνουν εναλλακτικές στρατηγικές σταδιοδρομίας και να παίρνουν

αποφάσεις εξίσου κοινωνικά αποδεκτές με την προοπτική εισόδου στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Μέσα σε μια τέτοια εικόνα η επιλογή των τεχνικών και επαγγελματικών σπουδών τόσο στο επίπεδο του Λυκείου, όσο και στο επίπεδο των μεταλυκειακών –μη πανεπιστημιακών– σπουδών, θα έπρεπε να μην είναι αναγκαστική καταφυγή των «αποτυχημένων» ή των «κακών» μαθητών, αλλά συνειδητή και επιθυμητή επιλογή για μια υψηλού επιπέδου τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση και για την άσκηση του αντίστοιχου επαγγέλματος.

Ταυτόχρονα, με το πρόβλημα της πρόωρης εγκατάλειψης, που είναι το πρόβλημα των λεγόμενων «κακών» μαθητών, εξίσου σημαντικό είναι «το πρόβλημα των καλών μαθητών», δηλ. το πρόβλημα της λειτουργίας ενός Λυκείου – «σχολείου απαιδευσίας», που «παράγει» ημιμαθή άτομα, διότι αντί να προετοιμάζει τους νέους ανθρώπους, όσο πιο ολόπλευρα γίνεται, για μια κοινωνική, προσωπική και επαγγελματική ζωή σε ένα κόσμο ταχύτατα μεταβαλλόμενο, χωρίς πολλές βεβαιότητες και με δύσκολες προοπτικές, ασκεί πάνω τους μια (αντι)παιδαγωγική στρατηγική μονομερούς προετοιμασίας για εξετάσεις, στο πλαίσιο της οποίας α) οι μαθητές επικεντρώνονται αποκλειστικά σε συγκεκριμένα μαθήματα (κατεύθυνσης) αδιαφορώντας για τα υπόλοιπα μαθήματα ή θέματα που είναι «εκτός ύλης εξετάσεων» και β) σε κάποιες περιπτώσεις (ιδιαίτερα στην Γ' Λυκείου) το φροντιστήριο και το ιδιαίτερο μάθημα έχουν γίνει σημαντικότερα από το σχολείο με τις ανάλογες συνέπειες για όσες οικογένειες αδυνατούν να ανταποκριθούν οικονομικά σε αυτή την ιδιωτική εκπαιδευτική δαπάνη.

Όσον αφορά τον Άξονα 4 της Εγκυκλίου, για πολλά χρόνια η ανάπτυξη του δικτύου μεταφορών της χώρας στηριζόταν στην επέκταση

και δημιουργία οδικών αξόνων (σε αντίθεση με την απαξίωση του σιδηρόδρομου και των θαλάσσιων μεταφορών), οι οποίοι όμως, λόγω της γεωγραφικής διάρθρωσης της χώρας, δεν απαντούσαν στο συνολικό αίτημα της περιφερειακής ανάπτυξης και διασύνδεσης των τοπικών κοινοτήτων.

Επίσης, ο συγκεκριμένος τύπος ανάπτυξης αγνοούσε τη δυνατότητα διεύρυνσης των εμπορικών δυνατοτήτων της χώρας σε σχέση με όμορες χώρες και αγορές. Η διεύρυνση του δικτύου μεταφορών αποτελούσε για πολλά χρόνια απλά το διαβατήριο για την διασύνδεση των μεγάλων αστικών κέντρων με τοπικά και απομακρυσμένα κέντρα της υπαίθρου και της περιφέρειας. Το γεγονός αυτό είχε πολλαπλές συνέπειες για τις μικρές τοπικές οικονομίες αλλά και τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνταν σε μικρή κλίμακα (κόστος κλίμακας, μειωμένες υποδομές, αδυναμία προώθησης προϊόντων και συνεταιριστικής πρακτικής). Η έννοια της συνδυασμένης μεταφοράς δεν έχει να κάνει μόνο με τον συνδυασμό αλλά και με την συμπληρωματικότητα των μεταφορικών υποδομών και μέσων. Οι παράγοντες που αυξάνουν τη ζήτηση των συνδυασμένων μεταφορών σχετίζονται με τις αλλαγές τόσο στις μεθόδους παραγωγής, όσο στην συνολική δομή της επιχειρηματικότητας και στην αύξηση του τομέα των υπηρεσιών. Τα πλεονεκτήματα του συστήματος συνδυασμένων μεταφορών αφορούν την μείωση του κόστους φόρτωσης και του χρόνου μεταφοράς με γρήγορο, ασφαλή και αξιόπιστο τρόπο, ενώ ίσως το βασικότερο πλεονέκτημα αποτελεί **η δημιουργία ανταγωνιστικού περιβάλλοντος, τόσο σε επίπεδο επιχείρησης, όσο και σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.** Η προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών και της δημιουργίας **Εμπορευματικών Κέντρων**, απαιτείται για την αντιμετώπιση της «αγκύλωσης» από την υπερβολική χρήση οδικών και εναέριων

οδών στο κόστος παραγωγής αλλά και διανομής των ΜΜΕ, σε σχέση με τις σιδηροδρομικές και θαλάσσιους οδούς που χρησιμοποιούνται ελάχιστα.

Παράλληλα, η πολιτική ενέργειας που ακολούθησε η χώρα με τις πολιτικές επιδοτήσεων τιμών των ΑΠΕ αλλά και τη συνολική φορολογική και τιμολογιακή πολιτική της ΔΕΗ αύξησε δυσανάλογα τα κόστη των επιχειρήσεων στην περιφέρεια, ειδικά των μικρών. Σε νησιωτικό επίπεδο, αντίστοιχα αποτελέσματα υπήρξαν με τη διαχείριση των υδάτων και με τις καθυστερήσεις στην αδειοδότηση επιχειρήσεων για την εκμετάλλευση εναλλακτικών πηγών ενέργειας (γεωθερμία, αιολική ενέργεια). Σήμερα, στη δίνη της οικονομικής συγκυρίας αποτελεί μονόδρομη πολιτική στον τομέα της ενέργειας, η εξοικονόμηση κόστους αλλά και η διανεμητική αποτελεσματικότητα στη χρήση των φυσικών πόρων και ενεργειακών δικτύων. Κάτι τέτοιο μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσα από τις έξυπνες τεχνολογίες χρήσης των πεπερασμένων φυσικών πόρων (πχ στην αγροτική παραγωγή).

Στη 2η Εγκύκλιο σχεδιασμού και κατάρτισης Αναπτυξιακού προγραμματισμού 2014-2020, η Γ.Γ. Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ παρουσιάζει τους βασικούς άξονες παρέμβασης του «νέου ΕΣΠΑ» αναφορικά με τη βελτίωση των υποδομών και δικτύων της χώρας. Ωστόσο, ενώ επισημαίνεται (σελ. 26) η ανάγκη αναμόρφωσης των λιμένων και σιδηροδρομικών δικτύων, οι κατευθύνσεις που δίνονται αφορούν κυρίως παρεμβάσεις τόνωσης ανταγωνισμού, εισαγωγής καινοτομίας περιβαλλοντικού χαρακτήρα και βελτίωσης της ασφάλειας των οδικών δικτύων.

Οι συγκεκριμένες προτάσεις είναι ασφαλώς σημαντικές, όμως

δεν αντιμετωπίζουν το κεντρικό ζητούμενο προώθησης της παραγωγικής ανασυγκρότησης, και συνακόλουθα της περιφερειακής συνοχής, της αποκέντρωσης και της κινητροδότησης πολιτών και επιχειρήσεων για δραστηριοποίηση εκτός των τειχών των παραδοσιακών αστικών κέντρων.

Στο ζήτημα, δε της ενέργειας, προβάλλονται κυρίως παρεμβάσεις που αφορούν τη μικροκλίμακα, τη στιγμή που θα έπρεπε να είναι σε ανάπτυξη ένα συνολικό σχέδιο κάλυψης της επικράτειας με πολλαπλές εναλλακτικές δυνατότητες ενεργειακής θωράκισης, (γεγονός που θα μείωνε εξαρτήσεις από αέριο, πετρέλαιο).

Η ΓΣΕΒΕΕ θεωρεί ιδιαίτερα σημαντική την ανάπτυξη επενδύσεων της χώρας που θα αφορούν στα δίκτυα, την ενέργεια, τις μεταφορές. Είναι βασικός όρος εκσυγχρονισμού της οικονομικής ζωής, περιφερειακής ανασυγκρότησης και επιβίωσης της επιχειρηματικότητας μικρής κλίμακας και εναλλακτικών δραστηριοτήτων (που αφορά κυρίως στη γυναικεία, νεοφυή και νεανική επιχειρηματικότητα).

Ωστόσο, οι επενδύσεις αυτές θα πρέπει να σχεδιαστούν και να υλοποιηθούν με τέτοιο τρόπο ώστε να αποφευχθούν τα φαινόμενα συγκέντρωσης, παραγωγικής απο-διάρθρωσης και ασυνέχειας που παρατηρήθηκαν στο παρελθόν.

Προαπαιτούμενα για τη διαμόρφωση επίκαιρων, στοχευμένων, αποτελεσματικών και κατάλληλων πολιτικών.

Σε επίπεδο υλοποίησης, η ΓΣΕΒΕΕ θεωρεί ιδιαίτερα σημαντική τη διαμόρφωση και εκπλήρωση συγκεκριμένων και προαπαιτούμενων γενικών συνθηκών, για το σύνολο των παρεμβάσεων, που θα αφορούν:

- Επαρκείς πόρους τόσο οικονομικούς, όσο και θεσμικούς, κοινωνικούς και ανθρώπινους.
- Συνέργιες μεταξύ των συμμετεχόντων στο σχεδιασμό, στη λήψη αποφάσεων και στην εφαρμογή. Στόχος η ολοκλήρωση των δράσεων, η συγκέντρωση πολλών και ποικίλων δυνάμεων σε συγκεκριμένους στόχους.
- Η αξιοποίηση, συνέχιση και ολοκλήρωση καλών πρακτικών της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου.
- «Κοινωνική νομιμοποίηση» των σχεδιαζόμενων δράσεων μέσω ουσιαστικού διαλόγου προκειμένου περί σημαντικών αλλαγών και εισαγωγής κρίσιμων καινοτομιών.

Υπό αυτό το πρίσμα, η ΓΣΕΒΕΕ εκτιμά ότι η αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων πολιτικής απαιτούν επιπλέον ειδικές προϋποθέσεις ως όρους αποτελεσματικής εφαρμογής των πολιτικών, οι οποίες αφορούν στο:

- Πλαίσιο και όρους υλοποίησης των έργων (σαφήνεια, στόχευση, απλότητα, πειστικότητα).
- Αποτελεσματική οργάνωση και διαχείριση των δράσεων
- Επάρκεια οικονομικών πόρων
- Επαρκές χρονικό διάστημα εφαρμογής, δοκιμής, ανατροφοδότησης, βελτίωσης και εδραίωσης.
- Αντιμετώπιση της αδράνειας και τυχόν άρνησης στην προσπάθεια αλλαγής εκ μέρους των διαφόρων (διοικητικών, γραφειοκρατικών) μηχανισμών και ομάδων πίεσης.

**ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΣΕΒΕΕ ΣΤΟ
ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΑΞΟΝΩΝ
ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ
ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2014-2020**

**Ενίσχυση της
ανταγωνιστικότητας και
της εξωστρέφειας των
επιχειρήσεων, μετάβαση στην
ποιοτική επιχειρηματικότητα
με αιχμή την καινοτομία
και αύξηση της εγχώριας
προστιθέμενης αξίας**

■ Άξονας 1

Α. ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Αναγκαιότητα

Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ελληνικές μικρές επιχειρήσεις είναι η πρόσβασή τους στη χρηματοδότηση. Συγκεκριμένα, η Ελλάδα συγκεντρώνει το υψηλότερο επίπεδο στα ποσοστά των επιχειρήσεων που δηλώνουν την πρόσβαση στη χρηματοδότηση, ως το σημαντικότερο πρόβλημα ανά χώρα, μεταξύ των 11 χωρών της ευρωζώνης που συμπεριλαμβάνονται στο δείγμα πρόσφατης έρευνας της ΕΚΤ. Το πρόβλημα στην Ελλάδα έχει δύο διαστάσεις. Πρώτον, οι μικρές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν σήμερα ένα πρόβλημα εξαιρετικά μειωμένης ρευστότητας, εν μέσω κρίσης, εξαιτίας των γνωστών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι τράπεζες, ιδιαίτερα από το 2010 έως και σήμερα. Δεύτερον, εντοπίζονται δομικές και μακροπρόθεσμες δυσκολίες των μικρών επιχειρήσεων να αποκτήσουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση, ακόμα και στην προ-κρίσης εποχή. Βασικό συμπέρασμα αρκετών μελετών είναι ότι οι χρηματοδοτικές υποδομές για τις χρηματοδοτικές ανάγκες των μικρών επιχειρήσεων είναι σχετικά ανεπαρκείς στην Ελλάδα.

Η ΓΣΕΒΕΕ θεωρεί ότι το θέμα αυτό είναι ύψιστης σημασίας και θα πρέπει να τύχει δύο βασικών κατευθύνσεων: α) στη βελτίωση των υφιστάμενων χρηματοδοτικών εργαλείων, αναφορικά με τη διευκόλυνση της πρόσβασης των μικρών επιχειρήσεων σε αυτά, όπως άλλωστε αναφέρει και η Θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και β) στη δημιουργία νέων μέσων χρηματοδοτικής τεχνικής, προσαρμοσμένων στις ιδιαιτερότητες και στις ανάγκες των μικρών επιχειρήσεων. Συνοψίζοντας, αναφορικά με το θέμα της βελτίωσης της πρόσβασης των μικρών επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση, η ΓΣΕΒΕΕ θεωρεί ότι είναι σκόπιμο σε αυτό το στάδιο να ληφθεί μέριμνα προκειμένου το συγκεκριμένο πεδίο να αποτελέσει συγκεκριμένο αντικείμενο ανάπτυξης δράσεων στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου 2014-2020.

Επιδιωκόμενοι στόχοι

Ο βασικός στόχος είναι η βελτίωση της πρόσβασης των μικρών επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση. Ο στόχος αυτός μπορεί να διαχωριστεί σε δύο επιμέρους στόχους, αφενός πρόσβασης σε βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση για κεφάλαια κίνησης και αφετέρου σε μακροπρόθεσμη για επενδύσεις.

Φυσικό αντικείμενο

Το φυσικό αντικείμενο διαχωρίζεται σε δύο διακριτούς πυλώνες, οι οποίοι προσδιορίζονται στο προηγούμενο πεδίο της αναγκαιότητας. Οι πυλώνες αυτοί είναι οι εξής: α. βελτίωση των υφιστάμενων χρηματοδοτικών εργαλείων, αναφορικά με τη διευκόλυνση της πρόσβασης των μικρών επιχειρήσεων σε αυτά, όπως άλλωστε αναφέρει και η Θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και β. δημιουργία νέων μέσων χρηματοδοτικής τεχνικής, προσαρμοσμένων στις ιδιαιτερότητες και στις ανάγκες των μικρών επιχειρήσεων.

Βασικό συμπέρασμα της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου είναι ότι η ζήτηση για τα χρηματοδοτικά εργαλεία που κατασκευάστηκαν δεν είχαν την αναμενόμενη απήχηση από τους

τελικούς δικαιούχους, δηλαδή τις μικρές επιχειρήσεις. Οι λόγοι είναι πολλοί και διάφοροι και οδηγούν σε συγκεκριμένα συμπεράσματα σχετικά με το πώς θα πρέπει αφενός να βελτιωθούν τα υφιστάμενα χρηματοδοτικά εργαλεία και αφετέρου πώς θα πρέπει να σχεδιαστούν τα νέα χρηματοδοτικά εργαλεία της επόμενης προγραμματικής περιόδου. Με βάση την εμπειρία της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου επομένως προσδιορίζεται το φυσικό αντικείμενο των δύο αυτών διακριτών πυλώνων στις παραγράφους που ακολουθούν.

A. Βελτίωση των υφιστάμενων χρηματοδοτικών εργαλείων

Τα χρηματοδοτικά εργαλεία που ήδη υπάρχουν στην αγορά δεν έχουν τύχει της αναμενόμενης ανταπόκρισης των μικρών επιχειρήσεων. Προτείνονται λοιπόν οι παρακάτω δράσεις βελτίωσής τους, πάντα υπό το πρίσμα της παροχής βοήθειας προς τις μικρές επιχειρήσεις να βελτιώσουν τα επίπεδα πρόσβασής τους στη χρηματοδότηση.

A.1. Παροχή εξειδικευμένων συμβουλευτικών υπηρεσιών διευκόλυνσης της πρόσβασης των μικρών επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση

Είναι γνωστό στη βιβλιογραφία ότι το βασικό πρόβλημα των μικρών επιχειρήσεων όταν αναζητούν πρόσβαση στη χρηματοδότηση είναι η έλλειψη επαρκούς πληροφόρησης (οραqueness) για την αξιολόγηση του πιστωτικού τους κινδύνου. Από την μια πλευρά, ο μικρός επιχειρηματίας τις περισσότερες φορές δεν έχει τις κατάλληλες γνώσεις να συνοδεύσει την αίτηση για χρηματοδότηση με τις πληροφορίες που χρειάζεται ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός και από την άλλη πλευρά ο οργανισμός δεν είναι διατεθειμένος τις περισσότερες φορές να αφιερώσει χρόνο και ανθρώπινους πόρους προκειμένου να συλλέξει τις πληροφορίες που θα μείωναν την έλλειψη επαρκούς πληροφόρησης. Στο πλαίσιο αυτό λείπει από την αγορά ένας διαμεσολαβητής μείωσης της έλλειψης πληροφόρησης, ο οποίος θα μπορούσε να λειτουργεί με την ιδιότητα ενός δικτύου παροχής εξειδικευμένων χρηματοδοτικών συμβουλευτικών υπηρεσιών.

A.2. Μείωση της γραφειοκρατικής διαδικασίας ένταξης στα προγράμματα παροχής χρηματοδοτικών εργαλείων

Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μικρές επιχειρήσεις όταν αιτούνται συμμετοχής σε προγράμματα χρηματοδότησης είναι τα υψηλά επίπεδα γραφειοκρατίας που απαιτούνται. Ιδιαίτερα για τις μικρές επιχειρήσεις, έρευνες έχουν δείξει ότι το γραφειοκρατικό βάρος που επωμίζονται είναι πολλές φορές μεγαλύτερο σχετικά με τις μεγαλύτερες. Στο πλαίσιο αυτό, θα μπορούσε να λειτουργήσει ένας μηχανισμός τύπου one stop shop, στον οποίο θα απευθύνεται ο μικρός επιχειρηματίας σε περίπτωση που επιθυμεί να αιτηθεί συμμετοχής σε προγράμματα χρηματοδότησης για να μειώσει το γραφειοκρατικό βάρος.

B. Δημιουργία νέων μέσων χρηματοδοτικής τεχνικής

Είναι γνωστό ότι στις σημερινές οικονομικές συνθήκες παρατηρείται ένα χρηματοδοτικό κενό,

σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των μικρών επιχειρήσεων, ανάμεσα στη ζήτηση και τη διαθεσιμότητα των βασικών τραπεζικών προϊόντων. Ακόμα όμως και στον μακροπρόθεσμο ορίζοντα, φαίνεται ότι θα δημιουργηθούν συνθήκες τέτοιες όπου η πρόσβαση στη χρηματοδότηση από εδώ και στο εξής θα είναι και πιο δύσκολη και πιο ακριβή για συγκεκριμένες ομάδες οικονομικών μονάδων, μέσα στις οποίες περιλαμβάνονται οι μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις. Ίσως λοιπόν ο παραδοσιακός τραπεζικός τομέας, με την έννοια των σχετικά μεγάλων τραπεζικών ιδρυμάτων που φαίνονται να δημιουργούνται και να δραστηριοποιούνται στο μέλλον, να μην είναι ο κατάλληλος οργανισμός χρηματοδότησης των ομάδων αυτών.

B.1. Ανάπτυξη πλατφόρμας p2p για επιχειρήσεις

Οι πλατφόρμες p2p αποτελούν μια νέα μορφή δανεισμού, όπου το κύριο χαρακτηριστικό του είναι ότι λαμβάνει χώρα χωρίς τη διαμεσολάβηση κάποιου χρηματοπιστωτικού οργανισμού. Πρόκειται στην ουσία για ένα διαδικτυακό χρηματιστήριο δανειστών και δανειζόμενων, όπου οι δανειστές προσφέρουν ένα χρηματικό ποσό, το οποίο συνήθως επιμερίζεται σε διάφορους δανειζόμενους για την επίτευξη διαφοροποίησης του κινδύνου, ενώ οι δανειζόμενοι μπορούν να επιλέξουν το φθηνότερο επιτόκιο δανεισμού, το οποίο ουσιαστικά αποτελεί τη χαμηλότερη απόδοση από ένα πλήθος προσφορών των δανειστών. Οι δανειζόμενοι μπορούν να είναι ιδιώτες και επιχειρήσεις, υπάρχουν ωστόσο πλατφόρμες που εξειδικεύονται αποκλειστικά στη χρηματοδότηση επιχειρήσεων. Θα πρέπει να διερευνηθεί η δυνατότητα πιλοτικής εφαρμογής τέτοιας πλατφόρμας και στη χώρα μας.

B.2. Δημιουργία πιστωτικών ενώσεων (credit unions)

Οι πιστωτικές ενώσεις είναι μη κερδοσκοπικοί χρηματοδοτικοί οργανισμοί, οι οποίοι ανήκουν στα μέλη τους και τους παρέχουν χρηματοοικονομικές και άλλες σχετικές υποστηρικτικές υπηρεσίες. Οι πιστωτικές ενώσεις ασκούν μια πολιτική χρηματοδοτικών πιστώσεων η οποία αφενός χαρακτηρίζεται ως συντηρητική, και αφετέρου περικλείει άτομα με χαρακτηριστικά που θα τους απέκλειαν από τη χρηματοδότηση από τις μεγάλες εμπορικές τράπεζες. Επομένως δεν λειτουργούν ανταγωνιστικά προς τις μεγάλες εμπορικές τράπεζες, αλλά έρχονται να καλύψουν ένα κενό αγοράς. Θα πρέπει να διερευνηθεί η δυνατότητα πιλοτικής δημιουργίας πιστωτικών ενώσεων και στη χώρα μας.

Ωφελούμενοι

- Μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις

Αποτελέσματα

Τα αποτελέσματα θα είναι μετρήσιμα σχετικά με το ποσοστό επιτυχίας ανά επιχείρηση στη διαδικασία πρόσβασης στη χρηματοδότηση.

Ταμεία που εμπλέκονται

Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) ή ακόμη και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) για το οποίο τη νέα περίοδο θα είναι επιλέξιμη δαπάνη η υποστήριξη χρηματοδοτικών εργαλείων.

Αντιστοίχιση με θεσμικά κείμενα

- Θέση Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη νέα προγραμματική περίοδο
- 2η Εγκύκλιος ΥΠΟΙΑΝ

B. ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΙΣ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ, ΜΙΚΡΕΣ ΚΑΙ ΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Αναγκαιότητα

Αποτελεί δεδομένη και κοινή διεθνώς παραδοχή ότι η καινοτομική δραστηριότητα δεν παράγεται 'εν κενώ', αλλά συμπίπτει και προϋποθέτει την ανάπτυξη 'οικοσυστημάτων υποστήριξης της καινοτομίας' (π.χ. κλαδικών, τοπικών, περιφερειακών, εθνικών) που περιλαμβάνουν λειτουργίες και μηχανισμούς παραγωγής γνώσης, διάχυσης γνώσης, εκκόλαψης νέων εγχειρημάτων, χρηματοδότησης, μοντέλων επιχειρηματικής αξιοποίησης. Σε αυτό το πλαίσιο, η ανάδειξη ενός νέου αναπτυξιακού υποδείγματος και παραγωγικού μοντέλου για την ανάπτυξη των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και επαγγελματιών προϋποθέτει τη βελτίωση του συστημικού περιβάλλοντος καινοτομίας για τις μικρές επιχειρήσεις. Η βελτίωση του περιβάλλοντος καινοτομίας και του 'Εθνικού Συστήματος Καινοτομίας' εν γένει, προϋποθέτει επίσης την ανάπτυξη συγκεκριμένων μηχανισμών που να υποστηρίζουν και να ενδυναμώνουν τα ενδογενή παραγωγικά τμήματα της ελληνικής οικονομίας, σε επίπεδο καινοτομικής δραστηριότητας και ανταγωνιστικότητας. Ο σχεδιασμός των μηχανισμών αυτών μπορεί να οδηγήσει στην ανάπτυξη ενδογενών 'οικοσυστημάτων υποστήριξης της καινοτομίας και ανάπτυξης' για τις μικρές επιχειρήσεις (Οικοσυστήματα Καινοτομίας και Ανάπτυξης Μικρών Επιχειρήσεων), που θα περιλαμβάνουν στοχευμένες και εξειδικευμένες υπηρεσίες υποστήριξης, με στόχο την ενίσχυση της τεχνολογικής αλλαγής, της οργανωτικής βελτίωσης, την ανάπτυξη θεσμών στρατηγικής πληροφόρησης και εργαλείων χρηματοδότησης και γενικότερα, την ενίσχυση της διαρθρωτικής ανταγωνιστικότητας των μικρών επιχειρήσεων.

Ειδικά για τις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, οι οποίες ενώ αποτελούν το συντριπτικά μεγαλύτερο τμήμα της ελληνικής οικονομίας δεν διαθέτουν συχνά τη δυνατότητα ανάπτυξης στρατηγικών εργαλείων, η ανάπτυξη μηχανισμών υποστήριξης καθίσταται κρίσιμη παράμετρος για την ανάπτυξη νέων και βελτιωμένων προϊόντων και υπηρεσιών. Σε αυτό το πλαίσιο, κρίνεται ότι το κείμενο της 2ης Εγκυκλίου είναι διαμορφωμένο κατά τρόπο που δεν αναφέρεται επαρκώς στο ρόλο του παραγωγικού τομέα και των επιχειρήσεων στην παραγωγή καινοτομίας, σε σχέση με τη σημασία που δίδει στην ερευνητική και τεχνολογική διάσταση. Ιδωμένο μέσα από το πρίσμα της ανάγκης ισόρροπης ανάπτυξης του 'Εθνικού Συστήματος Καινοτομίας' (π.χ. υποδομές παραγωγής γνώσης, δομές αναδιανομής καινοτομίας, παραγωγικού μηχανισμού και επιχειρήσεις), η διαμόρφωση του κειμένου κλίνει περισσότερο σε μια έμφαση προς τις δομές παραγωγής έρευνας και τεχνολογίας, περιορίζοντας σε μεγάλο βαθμό το σημαντικό ρόλο των μηχανισμών που ουσιαστικά παράγουν καινοτομία, μετατρέποντας τη γνώση σε νέα προϊόντα και υπηρεσίες. Η ενίσχυση της ερευνητικής και τεχνολογικής δραστηριότητας είναι αναγκαία για την παραγωγή νέας γνώσης και την ενσωμάτωση της στην παραγωγική δραστηριότητα. Εντούτοις, εξόφθαλμα σημαντική είναι και η ανάπτυξη δράσεων υποστήριξης για τις ίδιες τις επιχειρήσεις -οι οποίες είναι αυτές που αναλαμβάνουν το

κόστος ανάπτυξης νέων καινοτομικών προϊόντων και υπηρεσιών- για την ενίσχυση της ενδογενούς καινοτομικής δραστηριότητας και της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της χώρας. Εξίσου σημαντική συνεπώς είναι και η σημασία υποστήριξης των μηχανισμών που παράγουν την καινοτομία, των ίδιων των επιχειρήσεων και η ενισχυμένη σύνδεση τους με τα υπόλοιπα περιφερειακά αναπτυξιακά στοιχεία (π.χ. ερευνητικούς και ακαδημαϊκούς μηχανισμούς, τοπικούς φορείς) σε νεωτερικές δομές συνεργασίας.

Υπό αυτό το πρίσμα, ως ιδιαίτερα σημαντική κρίνεται η σύγκλιση ανάμεσα στην παραγόμενη γνώση από τους ερευνητικούς και ακαδημαϊκούς μηχανισμούς και στις ανάγκες των μικρών επιχειρήσεων. Είναι γεγονός ότι βασικό χαρακτηριστικό μιας ισόρροπης ανάπτυξης ενός αποτελεσματικού συστήματος καινοτομίας είναι η ανάπτυξη μηχανισμών μεταφοράς τεχνολογίας και γνώσης ανάμεσα σε ερευνητικούς και παραγωγικούς μηχανισμούς. Ειδικά για τις μικρές επιχειρήσεις, οι οποίες δεν διατηρούν τους πόρους ανάπτυξης ενδογενούς γνώσης και τεχνολογίας συνιστώντας ωστόσο το μεγαλύτερο τμήμα της ελληνικής οικονομίας, η ανάπτυξη διαμεσολαβητικών θεσμών μεταφοράς γνώσης είναι κρίσιμης σημασίας για την ενίσχυση της καινοτομικότητας και ανταγωνιστικότητας τους. Στο πλαίσιο αυτών των μηχανισμών μάλιστα, κρίνεται αναγκαία η εξειδίκευση σε ενέργειες που θα περιλαμβάνουν τόσο τη μεταφορά τεχνολογικής και κωδικοποιημένης (π.χ. ερευνητικά αποτελέσματα, νέες τεχνολογίες) καθώς και άρρητης γνώσης (π.χ. εκπόνηση εργασιών σε συνεργασία με επιχειρήσεις). Η ενίσχυση των μηχανισμών μεταφοράς τεχνολογίας ανάμεσα σε μικρές επιχειρήσεις και ερευνητικούς/ακαδημαϊκούς μηχανισμούς συνάδει και με τις στοχεύσεις της 'έξυπνης εξειδίκευσης' για την απόρριψη της αρχής του κάθετου διαχωρισμού της εργασίας ανάμεσα στους παραγωγούς γνώσης και στους χρήστες γνώσης. Η ενδυνάμωση μηχανισμών μεταφοράς τεχνολογίας ανάμεσα σε επιχειρήσεις και ερευνητικούς/ακαδημαϊκούς μηχανισμούς καθώς και η διασύνδεση ανάμεσα σε επιχειρήσεις και δημόσιους/ιδιωτικούς φορείς παραγωγής γνώσης θα ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα των μικρών επιχειρήσεων, θα προσφέρει δυνατότητες εφαρμογής και ανάπτυξης σε επιστημονική γνώση και θα προωθήσει έννοιες όπως η 'επιχειρηματική ανακάλυψη' και η ανάπτυξη 'έξυπνων περιφερειακών στρατηγικών'.

Στις παρούσες συνθήκες, η νέα πολιτική καινοτομίας για τις μικρές επιχειρήσεις οφείλει να προσανατολιστεί στην ενδυνάμωση της διαρθρωτικής ανταγωνιστικότητας και της 'ανταγωνιστικότητας γνώσης' των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων με αναφορά στις τεχνολογικές και οργανωτικές καινοτομίες, στα είδη και στην ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων και παρεχόμενων υπηρεσιών, στις ποιοτικές πλευρές της κλαδικής και γεωγραφικής εξειδίκευσης, στην ενίσχυση της μάθησης και των δεξιοτήτων, στη διαφοροποίηση των παραγόμενων προϊόντων και υπηρεσιών, στη διαμόρφωση συμπράξεων και συνεργασιών και στην ενίσχυση της επιχειρηματικής συνεργασίας, στην ενίσχυση δομών συμβουλευτικής υποστήριξης της καινοτόμου επιχειρηματικότητας, στη διευκόλυνση της πρόσβασης των μικρών επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση μέσα από τη δημιουργία καινοτομικών σχημάτων καθώς και στην ενίσχυση των διαδικασιών ενσωμάτωσης γνώσης στις παραγωγικές διαδικασίες, στους τομείς της μεταποίησης, του εμπορίου και των υπηρεσιών, με απώτερο στόχο την ανάπτυξη ενδογενών, βελτιωμένων τοπικών και υπερ-τοπικών αλυσίδων αξίας. Η ενίσχυση αυτών των παραμέτρων δεν αποτελεί μια αυτόματη οικονομική διαδικασία αλλά προκύπτει, όπως καταδεικνύει και η διεθνής εμπειρία, μέσα από συγκεκριμένες ενεργητικές παρεμβάσεις στο επίπεδο του συστήματος καινοτομίας.

Το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, αναγνωρίζοντας τις παραπάνω προκλήσεις, και λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ελλάδα καθώς και τη 2η Εγκύκλιο του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 -που αναδεικνύουν ανάμεσα σε άλλα, τη σημασία των μικρών επιχειρήσεων για την ελληνική και ευρωπαϊκή οικονομία- αρθρώνει μια δέσμη πυλώνων με σκοπό την υποστήριξη των μικρών επιχειρήσεων μέσα από τη διαμόρφωση ενός πλέγματος προτάσεων. Ο σχεδιασμός των πυλώνων αυτών προωθεί την ανάπτυξη βελτιωμένων τοπικών και υπερ-τοπικών αλυσίδων αξίας και την συνεπακόλουθη ανάπτυξη βελτιωμένων και ανταγωνιστικών υπηρεσιών και προϊόντων από τις μικρές επιχειρήσεις, ενώ συνάδει με τις τρέχουσες ανάγκες τους που προκύπτουν ως συνέπεια χρόνιων προβλημάτων (π.χ. περιορισμένες δομές ενίσχυσης των σχέσεων βιοτεχνίας, εμπορίου και υπηρεσιών με έρευνα και καινοτομία, περιορισμένες πολύ-λειτουργικές δομές ενίσχυσης της καινοτομίας σε μικρές επιχειρήσεις).

Επιδιωκόμενοι στόχοι

Στόχος των παρακάτω ενεργειών είναι η ανάπτυξη και υλοποίηση αποτελεσματικών πολιτικών στήριξης της προσαρμοστικότητας και της ανταγωνιστικότητας των μικρών επιχειρήσεων με απώτερη φιλοδοξία: α) την ενίσχυση της ενδογενούς καινοτομικής δραστηριότητας, β) τη βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων υπηρεσιών και προϊόντων των μικρών επιχειρήσεων και γ) τη διατήρηση του σημαντικού τους ρόλου στην ελληνική οικονομία, υποστηρίζοντας την (τεχνολογική και οργανωτική) καινοτομία, την τεχνολογική ανάπτυξη και το ρυθμό ανανέωσης του εξοπλισμού και των δεξιοτήτων, τις συνεργασίες και τις παραγωγικές διασυνδέσεις ανάμεσα σε επιχειρήσεις και κλάδους.

Φυσικό αντικείμενο

Πυλώνες Παρέμβασης:

Οι συγκεκριμένοι στόχοι διακρίνονται παράλληλα σε τέσσερις βασικούς πυλώνες παρέμβασης, όπως αυτοί διακρίνονται βάσει της στόχευσης, του περιεχόμενου και του επιπέδου παρέμβασης. Πιο συγκεκριμένα, οι πυλώνες παρέμβασης συγκροτούν ένα Πλέγμα Συγκροτημένων Παρεμβάσεων για τις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που αναπτύσσονται μέσα από νέα εργαλεία σε μαθησιακό, θεσμικό, τεχνολογικό και ψηφιακό επίπεδο και αφορούν σε:

Α. Υπηρεσίες Υποστήριξης και Στρατηγικής Συγκρότησης Πολύ Μικρών, Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων

Στόχος του πυλώνα παρέμβασης είναι η ανάπτυξη υπηρεσιών ενίσχυσης της καινοτομίας, της επιχειρηματικότητας και της συνεργασίας μέσα από πολύ-λειτουργικές δομές διαχείρισης και ανάπτυξης της καινοτομίας (innovation support services). Συγκεκριμένα, οι υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνουν υπηρεσίες υποστήριξης, καθοδήγησης και συμβουλευτικής σε θέματα καινοτομίας, επιχειρηματικότητας, ανάπτυξης νεωτερικών επιχειρηματικών μοντέλων, δημιουργίας νέων εγχειρημάτων, αναζήτησης νέων αγορών.

Τα αποτελέσματα από τον συγκεκριμένο πυλώνα παρέμβασης περιλαμβάνουν τη δημιουργία πολύ-λειτουργικών μηχανισμών υποστήριξης με ουσιαστικές υπηρεσίες πεδίου σε θέματα διάγνωσης

και ανάλυσης αναγκών σε διαφορετικούς κλάδους, υποστήριξη στην εκπόνηση σχεδίων καινοτομίας και προτάσεων καθώς και στην αναζήτηση επιχειρηματικών λύσεων, υποστήριξη σε θέματα αναδιοργάνωσης ή δημιουργίας νέων μικρών επιχειρήσεων, υποστήριξη στην ανάπτυξη της συνεργατικής καινοτομίας και στην ενίσχυση των διασυνδέσεων σε Ελλάδα και εξωτερικό). Ο συγκεκριμένος πυλώνας στοχεύει να ενισχύσει την καινοτομική δραστηριότητα και την ανταγωνιστικότητα των μικρών επιχειρήσεων.

Β. Υπηρεσίες Μεταφοράς Γνώσης και Στρατηγικής Πληροφόρησης για Πολύ Μικρές, Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις

Στόχος του πυλώνα παρέμβασης είναι η ενίσχυση των διαδικασιών μεταφοράς τεχνολογίας και αναδιανομής καινοτομίας μέσα από την ανάπτυξη νέων και την προσαρμογή υφιστάμενων μηχανισμών με έμφαση στις ανάγκες των μικρών επιχειρήσεων και με απώτερο στόχο την ενίσχυση της καινοτομικής τους δραστηριότητας μέσα από τη συνεργασία με φορείς έρευνας και τεχνολογίας. Ιδιαίτερα για τις μικρές επιχειρήσεις, η ανάπτυξη διαμεσολαβητικών θεσμών μεταφοράς γνώσης είναι κρίσιμης σημασίας για την ενίσχυση της καινοτομικότητας και ανταγωνιστικότητας τους. Στο πλαίσιο αυτών των μηχανισμών, κρίνεται απαραίτητη η ανάπτυξη ενεργειών που θα περιλαμβάνουν τόσο τη μεταφορά τεχνολογικής και κωδικοποιημένης καθώς και άρρητης επιστημονικής και επιχειρησιακής γνώσης (π.χ. ευφυή δίκτυα μεταφοράς τεχνολογίας προς μικρές επιχειρήσεις, δομές θερμοκοίτισης και προ-θερμοκοίτισης μικρών επιχειρήσεων).

Παράλληλα, μέσα από τη συγκεκριμένη παρέμβαση θα μπορούσαν να προωθηθούν ενέργειες αναγνώρισης και ανάλυσης των τρεχόντων τεχνολογικών και οικονομικών μεταβολών και εξελίξεων σε κλάδους, τομείς και επαγγέλματα όπου δραστηριοποιούνται και αναπτύσσονται μικρές επιχειρήσεις. Η ανάπτυξη ενεργειών στρατηγικής πληροφόρησης έχει ως στόχο την αναγνώριση και την ενίσχυση νέων και βελτιωμένων αλυσίδων αξίας μικρών επιχειρήσεων, τοπικών και υπερ-τοπικών, καθώς και τη συστηματική παρακολούθηση των αναδυόμενων οικονομικών, παραγωγικών και τεχνολογικών τάσεων σε διαφορετικούς κλάδους δραστηριότητας και αγορές με έμφαση στις ανάγκες των μικρών επιχειρήσεων. Ο συγκεκριμένος πυλώνας στοχεύει να ενισχύσει τις διαδικασίες ενσωμάτωσης γνώσης στις μικρές επιχειρήσεις και συνεπώς την καινοτομική δραστηριότητα και την ανταγωνιστικότητα των μικρών επιχειρήσεων.

Γ. Υπηρεσίες Υποστήριξης Στρατηγικών Δικτυώσεων, Συνεργατικών Σχηματισμών και Συμπράξεων (Clusters)

Στόχος του πυλώνα παρέμβασης είναι η ενίσχυση της επιχειρηματικής συνεργασίας, των δι-επιχειρησιακών σχέσεων, της συνεργατικής καινοτομίας, της ανοικτής καινοτομίας, της ανάπτυξης νέων συνεργατικών σχηματισμών ή/και διασυνδέσεων ανάμεσα σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις καινοτομίας ή/και φορείς έρευνας-τεχνολογίας μέσα από πολύ-λειτουργικούς ολοκληρωμένους συνεργατικούς μηχανισμούς υποστήριξης των συνεργασιών και των διασυνδέσεων (cluster support services) ανάμεσα σε επιχειρήσεις και ανάμεσα σε επιχειρήσεις και οργανισμούς παραγωγής γνώσης. Οι υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνουν συνεργατικούς μηχανισμούς υποστήριξης μέσα από σύγχρονες θεσμικές και ψηφιακές αναπτυξιακές μορφές παρέμβασης στα παραγωγικά οικοσυστήματα. Απώτερος στόχος είναι η διάχυση νέων συνεργατικών μοντέλων οργάνωσης που θα

επιφέρουν θετικά αποτελέσματα σε επίπεδο παραγωγικότητας, οικονομιών κλίμακας και φάσματος, περιορισμού κόστους, επέκτασης και ανάπτυξης νέων ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων. Αποτελεί άλλωστε διεθνώς γενική παραδοχή, ότι η δικτύωση ανάμεσα σε μικρές επιχειρήσεις, σε συνδυασμό με ένα αποτελεσματικό και κατάλληλο συνεργατικό επιχειρηματικό μοντέλο, αποτελεί παράγοντα ενίσχυσης της τεχνολογικής και οργανωτικής ικανότητας, της καινοτομικής δραστηριότητας αλλά και παράμετρο παραγωγής οικονομιών κλίμακας και φάσματος καθώς και φαινομένων ενισχυμένης διάχυσης και παραγωγικής αξιοποίησης γνώσεων. Ο συγκεκριμένος πυλώνας στοχεύει να ενισχύσει την ανάπτυξη νέων συνεργατικών σχηματισμών και νέων επιχειρηματικών μοντέλων με σκοπό την ενδυνάμωση της καινοτομικής δραστηριότητας και την ανταγωνιστικότητα των μικρών επιχειρήσεων.

Δ. Ενδυνάμωση Ανθρώπινου Δυναμικού και Ενίσχυση Δεξιοτήτων Διαχείρισης και Ανάπτυξης Καινοτομίας

Ο συγκεκριμένος πυλώνας παρέμβασης περιλαμβάνει υπηρεσίες ενίσχυσης των δεξιοτήτων καινοτομίας, επιχειρηματικότητας και συνεργασίας. Στόχος του πυλώνα παρέμβασης είναι η ενδυνάμωση της προσαρμοστικότητας, καινοτομικότητας, παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας των ελληνικών μικρών επιχειρήσεων μέσα από την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού τους, ιδιαίτερα στις συνθήκες της τρέχουσας οικονομικής κρίσης.

Το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, εκτιμά ότι είναι καθοριστικής σημασίας η στήριξη και προώθηση της καινοτομίας με ολοκληρωμένες δράσεις εκπαίδευσης και επιμόρφωσης που θα ενισχύουν τις επωφελούμενες μικρές επιχειρήσεις. Οι δράσεις αυτές θα περιλαμβάνουν ολοκληρωμένα προγράμματα επιμόρφωσης σε θεματικές περιοχές που σχετίζονται με δεξιότητες διοίκησης και ανάπτυξης της καινοτομίας σε μικρές επιχειρήσεις και τη διάχυση γνώσης σχετικά με καινοτομία, επιχειρηματικότητα, νέα επιχειρηματικά μοντέλα, νέα εγχειρήματα και συνεργασίες (clusters).

Στις προτεινόμενες ενέργειες, η ΓΣΕΒΕΕ διατίθεται να αναλάβει βασικό, ενεργό, επιτελικό και διευκολυντικό ρόλο.

Ωφελούμενοι

Οι ωφελούμενοι από την ανάπτυξη των παραπάνω παρεμβάσεων περιλαμβάνουν:

- Πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις
- Αυτοαπασχολούμενους και επαγγελματίες
- Νέους και δυνητικούς επιχειρηματίες
- Υφισταμένους ή/και υπό διαμόρφωση συνεργατικούς σχηματισμούς ανάμεσα σε μικρές επιχειρήσεις ή/και μικρές επιχειρήσεις και φορείς παραγωγής ή/και αναδιανομής γνώσης.

Αποτελέσματα

Τα βασικά ενδεικτικά αποτελέσματα από τις παραπάνω παρεμβάσεις περιλαμβάνουν:

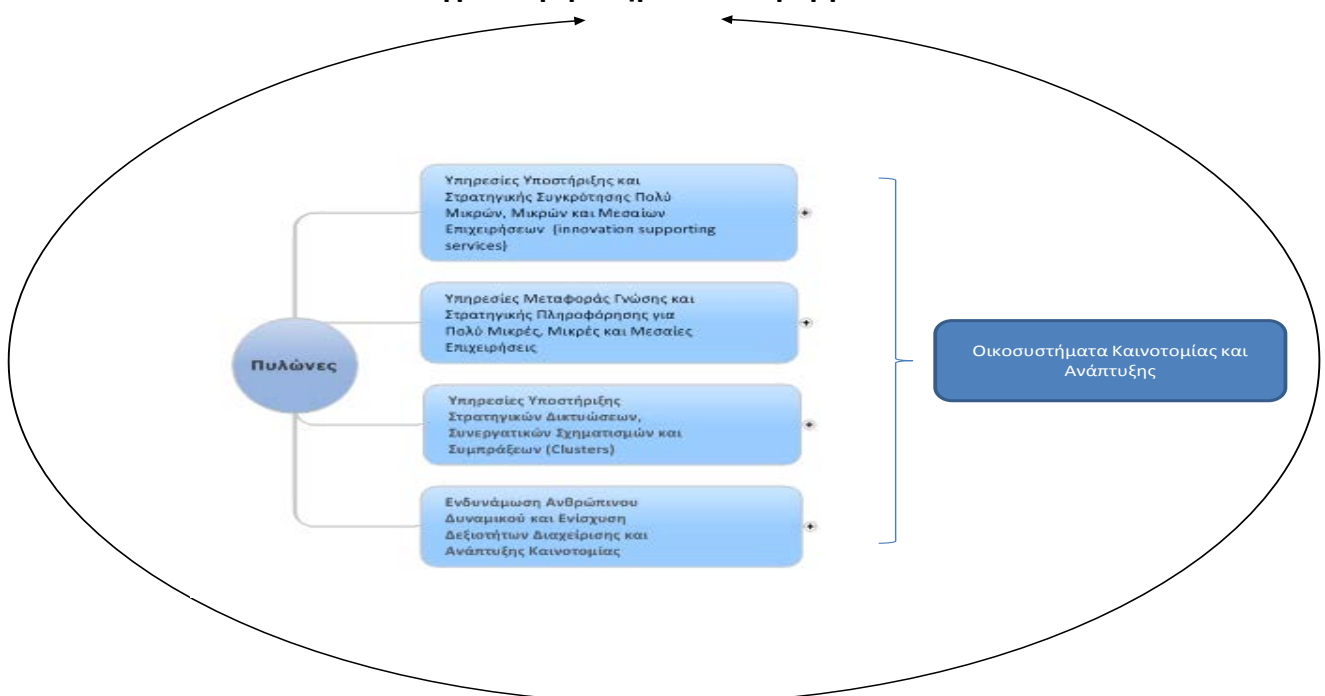
- τη δημιουργία πολύ-λειτουργικών δομών υποστήριξης με υπηρεσίες πεδίου σε θέματα

διάγνωσης και ανάλυσης αναγκών, υποστήριξη στην εκπόνηση σχεδίων καινοτομίας και προτάσεων καθώς και στην αναζήτηση επιχειρηματικών λύσεων,

- τη δημιουργία συμβουλευτικών δομών υποστήριξης και σύζευξης με υπηρεσίες υποστήριξης σε θέματα μεταφοράς τεχνολογίας και γνώσης,
- ανάπτυξη εφαρμογών αναγνώρισης, χαρτογράφησης και τεκμηρίωσης νέων αλυσίδων αξίας, νέων στρατηγικών παρεμβάσεων προσανατολισμένων στην 'ωθούμενη από τη ζήτηση καινοτομία' και στην 'ανοικτή καινοτομία' καθώς και εφαρμογών στρατηγικής προοπτικής διερεύνησης (strategic foresight) για την ενδυνάμωση και ανάπτυξη 'αλυσίδων αξίας μικρών επιχειρήσεων' σε συνάφεια με τα περιφερειακά ανταγωνιστικά και τις περιφερειακές 'ευφυείς εξειδικεύσεις' και ανάγκες,
- συστηματική παρακολούθηση, τεκμηρίωση και πληροφόρηση των επιχειρήσεων για υφιστάμενες διασυνδέσεις ή/και νέες αλυσίδες αξίας μικρών επιχειρήσεων και την εκπόνηση προτύπων σχεδίων δράσης για την ανάπτυξη νέων διασυνδέσεων και τοπικών/υπερτοπικών αλυσίδων αξίας ανάμεσα σε μικρές επιχειρήσεις, με κατεύθυνση τόσο στρατηγικής περιορισμού κόστους (π.χ. προμήθειες), όσο και στρατηγικές επέκτασης δραστηριοτήτων (π.χ. νέες αγορές),
- δημιουργία ενός μηχανισμού/αποθετηρίου στρατηγικής πληροφορίας για δικτύωσεις και νέα επιχειρηματικά μοντέλα που θα παρακολουθεί, καταγράφει και θα παρέχει πληροφόρηση δικτύωσης προς μικρές επιχειρήσεις,
- τη δημιουργία μηχανισμών καταγραφής νέων δεξιοτήτων και τη σύνδεση με νέες δεξιότητες καινοτομίας, την τεκμηρίωση και προοπτική διερεύνηση σε θέματα δεξιοτήτων και την επιμόρφωση αμιγώς σε δεξιότητες σχετικές με θέματα καινοτομίας, επιχειρηματικότητας και συνεργασιών, προσαρμοσμένων στις ανάγκες των μικρών επιχειρήσεων.

Οι συγκεκριμένες δραστηριότητες προτείνεται να αναπτυχθούν και να εξειδικευθούν περιφερειακά ανάλογα με τις ευφυείς εξειδικεύσεις και ανάγκες.

Πλέγμα Συγκροτημένων Παρεμβάσεων

Ταμεία που εμπλέκονται

- Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)

Αντιστοίχιση με θεσμικά κείμενα

- Θέση των υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την ανάπτυξη συμφωνίας εταιρικής σχέσης και προγραμμάτων στην Ελλάδα για την περίοδο 2014-2020, Προτεραιότητα χρηματοδότησης 2.1., σελ. 13-15.
- 2η Εγκύκλιος Σχεδιασμού και Κατάρτισης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού Περιόδου 2014-2020, Άξονας 3.3.1., σελ. 9-15.
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, (2010) «Ευρώπη 2020: Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη», Βρυξέλλες.
- Alasdair Reid, Nicos Komninos, Jorge-A. Sanchez-P., Panayiotis Tsanakas (2012) RIS3 National Assessment: Greece: Smart specialisation as a means to foster economic renewal, , A report to the European Commission, Directorate General for Regional Policy, Unit I3 - Greece & Cyprus.

Γ. ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Αναγκαιότητα

Η ενίσχυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, τόσο σε αρχικό επίπεδο, όσο και κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επιχειρηματικής ιδέας αποτελεί ζήτημα ιδιαίτερης προστιθέμενης αξίας καθώς μπορεί να οδηγήσει στη δημιουργία νέων δυναμικών επιχειρήσεων και κατ' επέκταση στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Το ιδιαίτερος γραφειοκρατικό επιχειρηματικό περιβάλλον και η έντονη τάση ολιγοπώλησης της αγοράς από τους μεγάλους επιχειρηματικούς ομίλους δημιουργούν σημαντικά εμπόδια στην ανάπτυξη των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων, οι οποίες έχουν ορισμένα συγκριτικά μειονεκτήματα.

Στο πλαίσιο των στρατηγικών κατευθύνσεων της ΕΕ σχετικά με τη δημιουργία μιας κοινωνίας και οικονομίας της γνώσης και της ποιοτικής καινοτομίας, οι μικροί επιχειρηματίες θα πρέπει να λάβουν εξειδικευμένη συμβουλευτική υποστήριξη σε συγκεκριμένους τομείς άσκησης της επιχειρηματικότητας. Η γνώση, η εμπειρία και η κατάλληλη προετοιμασία μπορούν να αποτελέσουν εφόδια για περισσότερο αποδοτική και βιώσιμη επιχειρηματική δραστηριότητα. Ο συνδυασμός επιχειρηματικής εκπαίδευσης, επιχειρηματικού προσανατολισμού και συμβουλευτικών υπηρεσιών αποτελεί χρήσιμο εργαλείο για την ποιοτική αναβάθμιση των αγαθών και προσφερόμενων υπηρεσιών των μικρών επιχειρήσεων.

Επιδιωκόμενοι στόχοι

- Υποστήριξη υφιστάμενων και νέων επιχειρήσεων για την έξοδο από την κρίση
- Ενίσχυση της ποιοτικής επιχειρηματικότητας

- Προσαρμογή ανθρώπινου δυναμικού των επιχειρήσεων στις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες

Φυσικό αντικείμενο

Στο πλαίσιο της υποστήριξης και ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας προτείνεται ο σχεδιασμός και η υλοποίηση εξειδικευμένων παρεμβάσεων οι οποίες θα εστιάζουν στους ακόλουθους άξονες δράσεων:

A. Εξατομικευμένη συμβουλευτική υποστήριξη για υφιστάμενες επιχειρήσεις

Σε περιόδους ύφεσης οι επιχειρήσεις δεν έχουν δυνατότητες να επενδύσουν σε δράσεις συμβουλευτικής υποστήριξης και επαναπροσδιορισμού του επιχειρησιακού τους σχεδιασμού με αποτέλεσμα συχνά να οδηγούνται στην λήψη μη ορθολογικών επιχειρηματικών αποφάσεων οι οποίες επηρεάζουν την μελλοντική τους βιωσιμότητα. Απαιτείται εξατομικευμένη προσέγγιση των υφιστάμενων επιχειρήσεων μέσω της οποίας αρχικώς θα διαγνωστούν οι ανάγκες των επιχειρήσεων και εν συνεχεία θα προταθούν δράσεις/παρεμβάσεις στο πλαίσιο της διατήρησης και βελτίωσης της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Για τον λόγο αυτό πρέπει να ενισχυθούν δράσεις συμβουλευτικής υποστήριξης οι οποίες θα εστιάζουν στην άμεση προσέγγιση κάθε επιχείρησης ξεχωριστά. Δεδομένου ότι σε συνθήκες οξείας οικονομικής κρίσης στόχος της πλειοψηφίας των επιχειρήσεων είναι πρωτίστως να διατηρήσουν την επιχειρηματική τους δραστηριότητα (κοινώς να παραμείνουν ανοικτές) γίνεται αντιληπτή η σημασία της άμεσης παρέμβασης και της συμβουλευτικής τους υποστήριξης. Το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, όπως και άλλοι εργοδοτικοί φορείς, υλοποιεί δράσεις στο πλαίσιο της συμβουλευτικής υποστήριξης των επιχειρήσεων. Με βάση την τεχνογνωσία που αποκτάται στο πεδίο αυτό πρέπει από κοινού να σχεδιαστούν και να υλοποιηθούν συμβουλευτικές δράσεις για την ενίσχυση της τρέχουσας επιχειρηματικότητας.

B. Καθοδήγηση και υποστήριξη υπό σύσταση/νέων επιχειρήσεων

Τα αυξημένα ποσοστά ανεργίας οδηγούν αρκετές φορές στην λήψη απόφασης για την έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας. Ανάλογα συμπεράσματα προκύπτουν από πρόσφατες έρευνες που επισημάνουν ότι ιδρύονται επιχειρήσεις σε μεγαλύτερο ποσοστό μέσα σε συνθήκες οικονομικής κρίσης.

Η δημιουργία κέντρων πληροφόρησης (one stop shop) των υφιστάμενων και υποψηφίων επιχειρηματιών που θα παρέχουν υπηρεσίες ενημέρωσης των ενδιαφερόμενων στο πλαίσιο της έναρξης της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας (π.χ. επιλογή νομικής μορφής επιχείρησης, διαδικασία αδειοδότησης, ενημέρωση για δυνατότητες χρηματοδότησης κ.ο.κ.) αποτελούν δράσεις μείζονος σημασίας στην κατεύθυνση της λήψης ορθολογικών αποφάσεων. Παράλληλα με τις δράσεις συμβουλευτικής υποστήριξης σημαντικό ρόλο μπορούν να αποτελέσουν υπηρεσίες καθοδήγησης των νέων επιχειρήσεων κατά την έναρξη της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας (υπηρεσίες mentoring).

Γ. Εκπαίδευση ανθρώπινου δυναμικού επιχειρήσεων

Η ανταγωνιστικότητα και η προσαρμοστικότητα του ανθρώπινου δυναμικού των επιχειρήσεων στις τρέχουσες συνθήκες πρέπει να ενισχυθεί μέσω της υλοποίησης δράσεων εκπαίδευσης και κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού των επιχειρήσεων, οι οποίες θα εστιάζουν τόσο στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις κατά την περίοδο της κρίσης (χρηματοδότηση/ρευστότητα, μειωμένες πωλήσεις κ.α.) όσο και στις αναδυόμενες ευκαιρίες (ανάπτυξη καινοτομικών προϊόντων και υπηρεσιών, ενίσχυση εξωστρέφειας, δικτυώσεις επιχειρήσεων κ.α.)

Καθένας από τους άξονες δράσεων που περιγράφηκαν πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και ιδιαίτερα την στροφή στην ποιοτική επιχειρηματικότητα κατά τον σχεδιασμό της επόμενης προγραμματικής περιόδου. Στο πλαίσιο αυτό, πολλαπλασιαστικά οφέλη θα προκύψουν από την παροχή ολοκληρωμένων «πακέτων» υπηρεσιών υποστήριξης των επιχειρήσεων που θα συνδυάζουν δράσεις συμβουλευτικής – εκπαίδευσης – mentoring (όχι απαραίτητα με την σειρά που καταγράφονται).

Ωφελούμενοι

Πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις (99,6% των επιχειρήσεων στην Ελλάδα), και αυτοαπασχολούμενοι (υπολογίζεται ότι σχεδόν ένας στους τρεις έλληνες εργαζόμενους έχει τη δική του μικρή επιχείρηση).

Αποτελέσματα

Τα οφέλη που θα προκύψουν από την υλοποίηση σχετικών δράσεων συμβουλευτικής υποστήριξης των μικρών επιχειρήσεων αφορούν ενδεικτικά στα εξής:

- Διατήρηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας
- Καθοδήγηση επιχειρήσεων στην λήψη ορθολογικών αποφάσεων
- Διατήρηση θέσεων απασχόλησης
- Προώθηση καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών

Ταμεία που εμπλέκονται

- Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)

Αντιστοίχιση με θεσμικά κείμενα

- Θέση των υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την ανάπτυξη συμφωνίας εταιρικής σχέσης και προγραμμάτων στην Ελλάδα για την περίοδο 2014-2020 (σελ. 13 – 15)
- Small Business Act for Europe

Δ. ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΥΓΚΛΙΣΗ

Αναγκαιότητα

Η άμεση προσαρμογή στα νέα τεχνολογικά δεδομένα είναι μονόδρομος και για τη μικρή επιχειρηματικότητα. Η επένδυση στις ψηφιακές τεχνολογίες είναι απαραίτητο συστατικό της ανταγωνιστικότητας. Δεδομένου ότι οι ΜΜΕ δεν διαθέτουν επαρκή εξοπλισμό για να αντιμετωπίσουν τη πολυπλοκότητα των νέων επιχειρηματικών προτύπων, η ενίσχυση τους από τη Σ.Ε.Σ 2014-2020 κρίνεται απαραίτητη.

Επιδιωκόμενοι στόχοι

Στόχος της νέας προγραμματικής περιόδου, θα πρέπει να είναι η στήριξη της μικρής επιχειρηματικότητας να αξιοποιήσει πλήρως το δυναμικό της ΤΠΕ, τόσο σε επίπεδο ζήτησης όσο και προσφοράς. Η ΓΣΕΒΕΕ θεωρεί ότι οι ψηφιακές υπηρεσίες πρέπει να αποτελέσουν πλέον χαρακτηριστικό της ελληνικής επιχειρηματικής κουλτούρας και αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσα από εκπαίδευση και στοχευμένη στήριξη της επιχείρησης σε θέματα ψηφιακής προσαρμογής.

Παρατηρήσεις

- Ανάπτυξη προγραμμάτων εκπαίδευσης των επιχειρηματιών στις νέες τεχνολογίες και τις ψηφιακές υπηρεσίες
- Ενίσχυση εναλλακτικής χρηματοδότησης για νεοσύστατες επιχειρήσεις στο τομέα της τεχνολογίας
- Προώθηση πολιτικών που προάγουν τη πρόσβαση επιχειρηματιών σε ανοιχτά δεδομένα (open data) τα οποία συλλέγονται από σχετικούς δημόσιους φορείς
- Εξασφάλιση της καλύτερης δυνατής χρήσης των ευρωπαϊκών πόρων για τη δικτυακή και ψηφιακή επιχειρηματικότητα

Ωφελούμενοι

- Επιχειρηματίες του διαδικτύου (ειδική κατηγορία), οι οποίοι δημιουργούν νέες ψηφιακές υπηρεσίες και προϊόντα που χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ ως απαραίτητη συνιστώσα.
- Το σύνολο του επιχειρηματικού κόσμου, ώστε να μπορέσει να υπάρξει παροχή πιο άμεσης, ποιοτικής και ανταγωνιστικής υπηρεσίας.

Αποτελέσματα

- Όπως επισημαίνει και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή οι ΜΜΕ αναπτύσσονται με δύο έως τρεις φορές ταχύτερο ρυθμό όταν υιοθετούν ΤΠΕ.

Ταμεία που εμπλέκονται

- Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)

Αντιστοίχιση με θεσμικά κείμενα

- 2η Εγκύκλιος Σχεδιασμού και Κατάρτισης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού Περιόδου 2014-2020, Άξονας 3.3.1.2, σελ. 11.

Ε. ΓΕΩΡΓΙΑ - ΑΛΙΕΙΑ

Αναγκαιότητα

Η αναγκαιότητα για δράσεις ανάπτυξης της γεωργίας και της αλιείας έγκειται στο ότι:

- Οι τομείς αυτοί είναι άμεσα συνδεδεμένοι α) με την μεταποίηση των προϊόντων αυτών και β) με την εστίαση, καθώς αποτελούν τους άμεσους προμηθευτές των. Και οι δύο αυτοί κλάδοι είναι υψηλής προτεραιότητας για την ΓΣΕΒΕΕ, η δε ποιοτική και ανταγωνιστική παραγωγή Γεωργικών και Αλιευτικών προϊόντων θα επηρεάσει άμεσα και θετικά την προστιθέμενη αξία των δύο παραπάνω κλάδων.
- Για τους παραπάνω λόγους, και μιλώντας με όρους επιχειρηματικότητας, απαιτείται ο εκσυγχρονισμός του Πρωτογενούς τομέα, και η εναρμόνισή του με τα καλά παραδείγματα του επαγγελματισμού της μεταποίησης και των υπηρεσιών (πχ της εστίασης).

Επιδιωκόμενοι στόχοι

- Προώθηση της διεύρυνσης της οικονομικής δραστηριότητας των αγροτών με καθετοποίηση της παραγωγής τους, και με την ανάληψη συμπληρωματικών ή παράλληλων δραστηριοτήτων.

Φυσικό αντικείμενο

- Εκπαίδευση των ασχολουμένων στην Γεωργία και την Αλιεία στις βασικές αρχές της επιχειρηματικότητας (Υπολογισμός κόστους παραγωγής, Σχεδιασμός, Οργάνωση, Συντονισμός, Έλεγχος, Προώθηση)
- Εφαρμογές των ΤΠΕ για πληροφόρηση ανταγωνισμού, καιρού κ.λπ
- Ενημέρωση, επιμόρφωση και υποστήριξη στην Εφαρμογή Εναλλακτικών ή/και συμπληρωματικών καλλιεργειών
- Ενημέρωση, επιμόρφωση και υποστήριξη στην Εφαρμογή Συστημάτων Ελέγχου ποιότητας, Συστημάτων εφοδιαστικής αλυσίδας και αποθήκης, καθώς και συσκευασίας.
- Συνέργειες (clusters) που αφορούν αποκλειστικά την διάθεση των προϊόντων.

Ωφελούμενοι

- Παραγωγοί Αγροτικών και Αλιευτικών Προϊόντων
- Ασχολούμενοι την μεταποίηση των παραπάνω προϊόντων
- Ασχολούμενοι στην Εστίαση
- Τελικοί Καταναλωτές

Αποτελέσματα

- Υψηλής ποιότητας Αγροτικά Προϊόντα για ίση ή χαμηλότερη τελική τιμή πώλησης.
- Υψηλή προστιθέμενη αξία στην μεταποίηση και στην εστίαση.
- Βελτίωση της σχέσης ποιότητα προς τιμή

Ταμεία που εμπλέκονται

- Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)

Αντιστοίχιση με θεσμικά κείμενα

- Θέση των υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: Στήριξη στοχευμένων τομέων με συγκριτικό πλεονέκτημα (σελ. 14) - Η βελτίωση της διαχείρισης των φυσικών πόρων και προστασία του περιβάλλοντος (σελ. 20)
- 2η Εγκύκλιος: Γεωργία και Αλιεία (σελ. 11 -12)

Z. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Αναγκαιότητα

Στους, καταστατικούς, στόχους της ΓΣΕΒΕΕ περιλαμβάνεται, αφενός μεν η προστασία (και) των πολιτιστικών συμφερόντων των μικρομεσαίων επιχειρηματιών, αφετέρου δε η διατήρηση και ανάπτυξη της πνευματικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και η βελτίωση του μορφωτικού και πολιτιστικού επιπέδου των επαγγελματιοβιοτεχνών.

Ενώ στο κείμενο θέσεων των υπηρεσιών της Επιτροπής ο τομέας του πολιτισμού σχεδόν απουσιάζει, στην εγκύκλιο αυτός λαμβάνει τη μορφή ενός από τους πέντε στρατηγικούς στόχους του άξονα, το οποίο δεν είναι, κατ' αρχήν, αρνητικό. Συγκεκριμένα, ο πολιτισμός αναγνωρίζεται εξαρχής ως παράγοντας για τη μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, και συνδέεται με τον τουρισμό.

Επιδιωκόμενοι στόχοι

- Ανάδειξη και αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς•
- Στήριξη της σύγχρονης ελληνικής δημιουργίας, ως πεδίου επιχειρηματικής δραστηριότητας•
- Εμπλουτισμός και διαφοροποίηση τουριστικού προϊόντος.

Φυσικό αντικείμενο

- Παραγωγή ειδών λαϊκής τέχνης, παραγωγή αντιγράφων και ηλεκτρονικών εκδόσεων, παραγωγή-κατασκευή και επισκευή μουσικών οργάνων, σκηνικών (στόχος 1)•
- Υποστήριξη εκδόσεων, οπτικοακουστικών μέσων, κινηματογράφου κ.α. (στόχος 2)•
- Υποστήριξη νέων καλλιτεχνών - επιχειρηματιών (στόχος 2)•
- Ανάδειξη της φυσιογνωμίας, της εικόνας και της ιστορίας των πόλεων - Διάσωση, διατήρηση και ανάδειξη των πολιτιστικών και παραδοσιακών αρχιτεκτονικών χαρακτηριστικών της ελληνικής υπαίθρου (στόχος 3 τουρισμού).

Ωφελούμενοι

- Πιστοποιημένοι τεχνίτες - ΜΜΕ (π.χ. βιοτέχνες αργυροχρυσόχοι, βιοτέχνες υποδηματοποιοί, εκδότες - βιβλιοχαρτοπώλες, βιοτέχνες κατεργασίας ξύλου, με τη συμμετοχή/ συνεργασία

των αντίστοιχων κλαδικών Ομοσπονδιών μελών της ΓΣΕΒΕΕ και των μελών αυτών)•

- Άλλα μέλη «δημιουργικής βιομηχανίας» (π.χ. ηλεκτρολόγοι, εκδότες - βιβλιοχαρτοπώλες, φωτογράφοι)•
- Νέοι καλλιτέχνες - επιχειρηματίες (φωτογράφοι)•
- Επιχειρήσεις - τοπικές Ομοσπονδίες μέλη της ΓΣΕΒΕΕ στα αστικά κέντρα - τις περιφέρειες υλοποίησης των δράσεων, και τα μέλη αυτών.

Αποτελέσματα

- Διεύρυνση και αύξηση συνεργειών πολιτισμού -τουρισμού - επιχειρηματικότητας - εκπαίδευσης•
- Προβολή πολιτιστικής κληρονομιάς (με επενδύσεις στη νέα τεχνολογία/ χρήση ΤΠΕ)•
- Βελτίωση οικονομικής αποδοτικότητας του τουρισμού, καθιέρωση της Ελλάδας ως τουριστικού προορισμού υψηλής ποιότητας, βιωσιμότητα τουρισμού.

Ταμεία που εμπλέκονται

- Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)

Αντιστοίχιση με θεσμικά κείμενα

- 2η εγκύκλιος σχεδιασμού και κατάρτισης αναπτυξιακού προγραμματισμού περιόδου 2014 – 2020 (σσ. 14-15),
- Θέση των υπηρεσιών της Επιτροπής για την ανάπτυξη συμφωνίας εταιρικής σχέσης και προγραμμάτων στην Ελλάδα για την περίοδο 2014 -2020 (σ. 34).

H. ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ

Αναγκαιότητα

Η μεταποίηση αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους τομείς της ελληνικής οικονομίας. Ωστόσο, δεν είναι μόνο η απλή αριθμητική συμμετοχή του κλάδου στην ελληνική οικονομία που τον καθιστά σημαντικό, αλλά πολύ περισσότερο είναι το ειδικό βάρος του συγκεκριμένου τομέα, στο γενικότερο πλαίσιο της πολιτικής μείωσης του εμπορικού ελλείμματος, η οποία προϋποθέτει αρχικά την ύπαρξη προϊόντος προς χρήση και πιθανώς εξαγωγή. Ενέργειες όπως υποκατάσταση εισαγωγών και αύξηση εξαγωγών συνδέονται άμεσα με ανάπτυξη του τομέα της μεταποίησης, λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς ανάπτυξής της στο συγκεκριμένο οικονομικό περιβάλλον της χώρας.

Στο πλαίσιο που περιγράφεται πιο πάνω, οι πρωτοβουλίες στήριξης της μεταποίησης θα πρέπει να βρεθούν ψηλά στην ιεραρχία των αναπτυξιακών αξόνων της νέας προγραμματικής περιόδου. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στο ότι στο χρονικό διάστημα που καλύπτει η νέα προγραμματική περίοδος αναμένεται να ξεκινήσει η προσπάθεια ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας, όπου η στόχευση θα πρέπει να είναι η στήριξη τομέων οι οποίοι να πλαισιώνουν την έννοια της υγιούς και βιώσιμης ανάπτυξης, όπου η μεταποίηση θα πρέπει να αποτελέσει κεντρικό τομέα στήριξης.

Οι μικρές επιχειρήσεις μπορούν να ενταχθούν στο πλαίσιο αυτό, είτε ως καινοτόμοι παραγωγοί προϊόντων μεταποίησης, είτε ως δορυφόροι μεγαλύτερων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων σε συνεργασίες τύπου clustering. Με οποιαδήποτε μορφή, απαιτούνται σημαντικές πρωτοβουλίες αντιμετώπισης των συγκεκριμένων αναγκών των μικρών μεταποιητικών επιχειρήσεων.

Επιδιωκόμενοι στόχοι

Οι μικρές επιχειρήσεις θα πρέπει να δραστηριοποιούνται σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους με αντίστοιχες υποδομές, θα πρέπει να διαθέτουν προσωπικό εξειδικευμένης κατάρτισης, και να είναι σε θέση να δημιουργούν κάθετες συμπράξεις σε όλο το μήκος της αλυσίδας αξίας μέχρι το προϊόν να φτάσει στον τελικό καταναλωτή. Αυτοί οι στόχοι θα πρέπει να εκπληρωθούν στη νέα προγραμματική περίοδο.

Φυσικό αντικείμενο

Το φυσικό αντικείμενο συνδέεται άμεσα με τους επιδιωκόμενους στόχους:

- Βελτίωση των υποδομών λειτουργίας των μεταποιητικών επιχειρήσεων.
- Κίνητρα για χρήση τεχνολογικά εξελιγμένου μηχανολογικού εξοπλισμού.
- Εξειδικευμένη κατάρτιση προσωπικού που απασχολείται στη μεταποίηση
- Ενθάρρυνση κάθετων συμπράξεων επιχειρήσεων σε όλα τα στάδια της αλυσίδας αξίας

Ωφελούμενοι

- Μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις
- Εξειδικευμένο προσωπικό που απασχολείται στις επιχειρήσεις αυτές.

Αποτελέσματα

- Ενίσχυση του τομέα της μεταποίησης

Ταμεία που εμπλέκονται

- Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)

Αντιστοίχιση με θεσμικά κείμενα

- 2η εγκύκλιος σχεδιασμού και κατάρτισης αναπτυξιακού προγραμματισμού περιόδου 2014 – 2020 (σσ. 14-15).

Θ. ΕΜΠΟΡΙΟ

Αναγκαιότητα

Ο τομέας του εμπορίου αποτελεί επίσης έναν από τους σημαντικότερους τομείς της ελληνικής οικονομίας, στο οποίο δραστηριοποιούνται εκατοντάδες χιλιάδες μικρές επιχειρήσεις. Οι ανάγκες των επιχειρήσεων του εμπορίου είναι αρκετά διαφορετικές σε σχέση με αυτές της μεταποίησης. Για το λόγο αυτό, είναι αναγκαίο να διαχωριστούν οι δύο τομείς αυτοί και να πλαισιώσουν εξειδικευμένες πρωτοβουλίες στήριξης των επιχειρήσεών τους.

Χαρακτηριστικό γνώρισμα πολλών μικρών εμπορικών επιχειρήσεων είναι η τοπικότητα. Ωστόσο, σε ένα περιβάλλον αυξανόμενου ανταγωνισμού οι μικρέμποροι θα πρέπει να αναπτύξουν δεξιότητες υπέρβασης της τοπικότητάς τους, είτε στην περίπτωση που η υπέρβαση αυτή αναφέρεται στις εξαγωγές, είτε αναφέρεται στην υπέρβαση από την περιφέρεια και δραστηριοποίηση πανελλαδικά. Δυνατότητες υπάρχουν, είτε μέσω οργανωτικών καινοτομιών, είναι μέσω ανάπτυξης εργαλείων μέσω του διαδικτύου.

Επιδιωκόμενοι στόχοι

Οι βασικοί στόχοι των μικρών εμπορικών επιχειρήσεων στη νέα προγραμματική περίοδο θα πρέπει να εστιάζουν στην αύξηση της πρόσβασής τους σε κανάλια διανομής, στις οριζόντιες συνεργασίες, στη χρήση ΤΠΕ και στις οργανωτικές καινοτομίες.

Φυσικό αντικείμενο

Το φυσικό αντικείμενο συνδέεται άμεσα με τους επιδιωκόμενους στόχους:

- Κίνητρα για χρήση ΤΠΕ (π.χ. e-shop)
- Κίνητρα για δημιουργία οριζόντιων συνεργασιών μεταξύ εμπορικών επιχειρήσεων.

Ωφελούμενοι

- Μικρές και πολύ μικρές εμπορικές επιχειρήσεις

Αποτελέσματα

- Βελτίωση πρόσβασης των μικρών εμπορικών επιχειρήσεων σε κανάλια διανομής
- Μείωση διάφορων κέντρων κόστους μέσω οριζόντιων συνεργασιών
- Βελτίωση ανταγωνισμού και εν γένει ανταγωνιστικότητας μέσω δραστηριοποίησής τους σε αγορές μεγαλύτερης γεωγραφικής κάλυψης
- Βελτίωση προοπτικών εξαγωγικών δραστηριοτήτων

Ταμεία που εμπλέκονται

- Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)

Αντιστοίχιση με θεσμικά κείμενα

- 2η εγκύκλιος σχεδιασμού και κατάρτισης αναπτυξιακού προγραμματισμού περιόδου 2014 – 2020 (σσ. 14-15)

**Ανάπτυξη και αξιοποίηση
ικανοτήτων ανθρώπινου
δυναμικού - ενεργός κοινωνική
ενσωμάτωση**

■ Άξονας 2

1. Ολοκληρωμένες δράσεις για απόκτηση πρώτης εμπειρίας για άνεργους νέους χαμηλών προσόντων, οι οποίοι βρίσκονται εκτός εκπαίδευσης, κατάρτισης ή απασχόλησης (NEETs)

Αναγκαιότητα

Οι άνεργοι νέοι έως 24 ετών, οι οποίοι έχουν ολοκληρώσει μέχρι και το υποχρεωτικό επίπεδο της τυπικής γενικής εκπαίδευσης (Γυμνάσιο) αγγίζουν τους 27.800 (ΕΛΣΤΑΤ, Δ τρίμηνο 2012). Αυτή η κατηγορία ανέργων έχει να αντιμετωπίσει αφενός την τυπική ανεργία «πρόσβασης» στην αγορά εργασίας που συναντάμε σε πολύ υψηλά επίπεδα στο νεανικό πληθυσμό, αφετέρου την υπέρβαση των χαμηλών προσόντων που αποτελούν εξ ορισμού παράγοντα που δυσχεραίνει την είσοδο ή την παραμονή τους στην εργασία.

Επιδιωκόμενοι στόχοι

- Παροχή επαγγελματικού προσανατολισμού σε νέους χαμηλών τυπικών προσόντων
- Σύνδεση αποτελεσμάτων κατάρτισης με εξειδικευμένες ανάγκες τοπικών ή κλαδικών αγορών εργασίας
- Απόκτηση πρώτης εμπειρίας για άνεργους νέους χαμηλών προσόντων που βρίσκονται εκτός εκπαίδευσης, κατάρτισης ή εργασίας (NEETs).

Φυσικό αντικείμενο

Ολοκληρωμένη δράση για απόκτηση πρώτης εμπειρίας για άνεργους νέους χαμηλών προσόντων, οι οποίοι βρίσκονται εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης (NEETs). Οι δράσεις θα περιλαμβάνουν:

1. υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού και συμβουλευτικής, κατάρτιση σε εξειδικευμένα αντικείμενα ζήτησης επιχειρήσεων ή κλάδων, τα όποια θα έχουν προκύψει μετά από διερεύνηση αναγκών από τους φορείς εκπαίδευσης-κατάρτισης
2. εγγυημένες θέσεις μαθητείας σε επιχειρήσεις, που θα έχουν προκύψει μέσα από προγραμματικές συμφωνίες με κλαδικούς/ τοπικούς φορείς εκπροσώπησης επιχειρήσεων.

Ωφελούμενοι

- Πληθυσμός 27.800 ανέργων νέων, ηλικίας μέχρι 24 ετών που χαρακτηρίζονται ως NEETs (Not in Education, Employment or Training)

Αποτελέσματα

- Παροχή συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού σε άνεργους, πολύ χαμηλών προσόντων
- Παροχή κατάρτισης σε εξειδικευμένα αντικείμενα σε άνεργους
- Απόκτηση πρώτης εργασιακής εμπειρίας για άνεργους νέους πολύ χαμηλών προσόντων
- Σύνδεση αναγκών αγοράς εργασίας με αντικείμενα κατάρτισης και εγγυημένη θέση μαθητείας

Ταμεία που εμπλέκονται

- Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)

Αντιστοίχιση με θεσμικά κείμενα

- 2η Εγκύκλιος για την περίοδο 2014-2020.
- Θέση Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη νέα προγραμματική περίοδο.

2. Ανάπτυξη υπηρεσιών προώθησης στην Απασχόληση με παρέμβαση σε προσφορά και ζήτηση εργασίας και ενεργή συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στις υπηρεσίες προώθησης στην απασχόληση και της εργασιακής συμβουλευτικής, με εστίαση στην ομάδα στόχο που εκπροσωπούν

Αναγκαιότητα

Η κρίση που μαστίζει την ελληνική οικονομία έχει οδηγήσει σε σημαντική μείωση του αριθμού των επιχειρήσεων κατά την τελευταία τριετία (2009 – 2012). Σύμφωνα με το Ενημερωτικό Δελτίο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο καθαρός αριθμός των επιχειρήσεων από 850.000 (2009) έχει μειωθεί στις 730.000 (2012). Οι επιχειρήσεις που έχουν τερματίσει τη λειτουργία τους είναι πολύ περισσότερες, ενώ υπάρχει κι ένας σημαντικός αριθμός επιχειρήσεων, που βρίσκονται σε δυσχέρεια, έχοντας ουσιαστικά παύσει τη λειτουργία τους, (καταγραφούν μηδενικές δηλώσεις ΦΠΑ και Ε3).

Αυτή η κατηγορία ανέργων ή εν δυνάμει ανέργων αποτελούν μία πολύ ιδιαίτερη ομάδα του πληθυσμού, καθώς προέρχονται από άσκηση ελεύθερου επαγγέλματος και όχι μισθωτής εργασίας. Το σύνολο των υπηρεσιών του ΟΑΕΔ είναι μέχρι σήμερα προσανατολισμένο στη «διαχείριση» ανέργων που προέρχονται από μισθωτή εργασία. Για τους επαγγελματίες που σταματούν την επιχειρηματική τους δραστηριότητα η ανεργία είναι ένα πολύ πιο σύνθετο ζήτημα. Είναι επομένως απαραίτητο ο ΟΑΕΔ, σε συνεργασία με κοινωνικούς εταίρους να αναπτύξει εξειδικευμένα εργαλεία και υπηρεσίες καταρχήν για την ενδυνάμωσή τους και κατ' επέκταση για την ταχύτερη δυνατή επανένταξή τους στην αγορά εργασίας

Επιδιωκόμενοι στόχοι

- Εκσυγχρονισμός των θεσμών της αγοράς εργασίας με συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στις υπηρεσίες προώθησης στην απασχόληση
- Ενδυνάμωση ανέργων, που δεν προέρχονται από μισθωτή σχέση εργασίας ή εν δυνάμει ανέργων αυτοαπασχολούμενων, που βρίσκονται σε δυσχέρεια για ομαλή αλλαγή ρόλου στην αγορά εργασίας
- Συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στις υπηρεσίες συμβουλευτικής, επαγγελματικού προσανατολισμού και προώθησης στην αγορά εργασίας
- Προετοιμασία για ένταξη των ωφελούμενων στην αγορά εργασίας με μισθωτή σχέση εργασίας

- Προετοιμασία των ωφελούμενων για μία «δεύτερη ευκαιρία» στην επιχειρηματική δραστηριότητα.

Φυσικό αντικείμενο

- Ανάπτυξη υπηρεσιών προώθησης στην απασχόληση από τους κοινωνικούς εταίρους με ή χωρίς τη συνέργεια του ΟΑΕΔ,
- Εξατομικευμένη παρέμβαση σε ανέργους, που δεν προέρχονται από μισθωτή εργασία ή σε εν δυνάμει ανέργους αυτοαπασχολούμενους, που βρίσκονται σε δυσχέρεια, για ομαλή αλλαγή ρόλου στην αγορά εργασίας,
- Υπηρεσίες εργασιακής συμβουλευτικής (σύνταξη βιογραφικού, εργαλεία αναζήτησης εργασίας, υποστήριξη εργασιακού προφίλ στην ομάδα στόχο
- Υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού,
- Επιλογή επανένταξης (screening) στην αγορά εργασίας μέσω μισθωτής εργασίας ή μέσω δεύτερης ευκαιρίας.

Ωφελούμενοι

- Άνεργοι πρώην επαγγελματίες, βιοτέχνες και έμποροι
- Αυτοαπασχολούμενοι, που βρίσκονται σε δυσχέρεια, έχοντας ουσιαστικά παύσει την επαγγελματική τους δραστηριότητα (υποβάλλουν κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος μηδενικές δηλώσεις ΦΠΑ και Ε3)

Αποτελέσματα

- Διάχυση των παρεμβάσεων προώθησης στην απασχόληση σε περισσότερους δρώντες
- Συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στις υπηρεσίες προώθησης στην απασχόληση σε πληθυσμούς που έχουν ευκολότερη πρόσβαση και περισσότερη πληροφορία
- Προσαρμογή των υπηρεσιών προώθησης στην απασχόληση στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ομάδας στόχου
- Βελτίωση των πιθανοτήτων επαν-ένταξης της συγκεκριμένης ομάδας στόχου στην αγορά εργασίας.

Ταμεία που εμπλέκονται

- ΕΚΤ, ΕΤΠΑ για τη «δεύτερη ευκαιρία» και την περιφερειακή διάσταση της παρέμβασης

Αντιστοίχιση με θεσμικά κείμενα

Εκσυγχρονισμός και ενίσχυση των θεσμών της αγοράς εργασίας (γ), καθώς και Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων (δ), στο πλαίσιο του στόχου προώθησης της απασχόλησης και υποστήριξης της κινητικότητας των εργαζομένων [3.4.1.2. της 2ης Αναπτυξιακής Εγκυκλίου].

3. Προετοιμασία ίδρυσης (start ups) και ανάπτυξης συνεταιριστικών κοινωνικών επιχειρήσεων συμπληρωματικών στις ανάγκες της αγοράς και των συστάδων συνεργασίας επιχειρήσεων (clusters), που θα προκύψουν από παράλληλες δράσεις.

Αναγκαιότητα

Ο τομέας της κοινωνικής οικονομίας αποτελεί, σύμφωνα με τον Ν. 4019/2011, “το σύνολο των οικονομικών, επιχειρηματικών, παραγωγικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων, οι οποίες αναλαμβάνονται από νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων, των οποίων ο καταστατικός σκοπός είναι η επιδίωξη του συλλογικού οφέλους και η εξυπηρέτηση γενικότερων κοινωνικών συμφερόντων”. Σε αυτόν τον τομέα ενθαρρύνεται η συμμετοχή ανέργων από τις λεγόμενες ευπαθείς κοινωνικές ομάδες (ΕΚΟ), ως πιο ενδεδειγμένη λύση ενδυνάμωσής τους και προώθησής τους στην αγορά εργασίας. Παράλληλα, με την κοινωνική οικονομία υποκαθίσταται ένα σημαντικό μέρος λειτουργιών που έχει εγκαταλείψει το κεντρικό κράτος ή η τοπική αυτοδιοίκηση. Στην προσπάθεια ενίσχυσης των συνεργασιών μεταξύ του πολυπληθούς στρώματος των μικρών επιχειρήσεων σε τοπικό ή κλαδικό επίπεδο η κοινωνική οικονομία μπορεί και πρέπει να ανταποκριθεί στις ανάγκες που θα προκύψουν από αυτές τις συνέργειες.

Επιδιωκόμενοι στόχοι

- Ενίσχυση των συστάδων επιχειρήσεων από κοινωνικές επιχειρήσεις
- Υποκατάσταση του φθίνοντος ρόλου του κράτους από κοινωνικές επιχειρήσεις
- Ενδυνάμωση και προώθηση στην απασχόληση ανέργων από ΕΚΟ
- Θεμελίωση του θεσμού της Κοινωνικής Οικονομίας στην Ελλάδα και διασύνδεσή του με το γενικό επιχειρείν

Φυσικό αντικείμενο

- Υπηρεσίες υποστήριξης, καθοδήγησης και συμβουλευτικής σε θέματα κοινωνικής επιχειρηματικότητας και δημιουργίας νέων εγχειρημάτων
- Δικτύωση με συστάδες επιχειρήσεων και διερεύνηση αναγκών για υπηρεσίες που δεν καλύπτονται από το Κράτος, την Τοπική Αυτοδιοίκηση ή την Αγορά
- Κατάρτιση ανέργων από ΕΚΟ σε αντικείμενα Κοινωνικής Οικονομίας
- Σύναψη και ενεργοποίηση προγραμματικών συμφωνιών μεταξύ συστάδων επιχειρήσεων και κοινωνικών επιχειρήσεων

Ωφελούμενοι

- Ευάλωτες κοινωνικές ομάδες
- Ευπαθείς κοινωνικές ομάδες
- Συνεργατικά σχήματα (clusters) μικρών επιχειρήσεων

Αποτελέσματα

- Ενίσχυση των συνεργατικών σχημάτων μικρών επιχειρήσεων
- Ενδυνάμωση και προώθηση στην απασχόληση ανέργων από ΕΚΟ
- Λειτουργική διασύνδεση των κοινωνικών επιχειρήσεων με γενικό επιχειρείν και τοπική οικονομία

Ταμεία που εμπλέκονται

- ΕΚΤ, ΕΤΠΑ για την περιφερειακή διάσταση της παρέμβασης

Αντιστοίχιση με θεσμικά κείμενα

Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων (δ), στο πλαίσιο του στόχου προώθησης της απασχόλησης και υποστήριξης της κινητικότητας των εργαζομένων, 3.4.1.2. της 2ης Αναπτυξιακής Εγκυκλίου, καθώς και ο στόχος 3.4.1.3. της Εγκυκλίου σχετικά με την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, κοινωνική πρόνοια και καταπολέμηση της φτώχειας

4. Σύστημα υποστήριξης υγειονομικής περίθαλψης επαγγελματιών σε δυσχέρεια

Αναγκαιότητα

Η κρίση υποκατανάλωσης και η οικονομική δυσπραγία που βιώνουν οι αυτοαπασχολούμενοι και οι μικρές επιχειρήσεις είναι πρωτόγνωρη για τα ελληνικά δεδομένα. Αυτή η δυσχέρεια έχει οδηγήσει σχεδόν 1 στους 2 ασφαλισμένους στον Οργανισμό Ασφάλισης Ελεύθερων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ), δηλαδή περισσότερα από 350.000 άτομα σε αδυναμία πληρωμής των ασφαλιστικών τους εισφορών. Αυτή η αδυναμία ωστόσο οδηγεί τους ασφαλισμένους, που δεν είναι ασφαλιστικά ενήμεροι, σε αδυναμία πρόσβασης στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας (ΕΟΠΥΥ). Στις προαναφερόμενες 350.000 άτομα πρέπει να συνυπολογιστούν και μερικές εκατοντάδες χιλιάδες έμμεσα ασφαλισμένα μέλη των οικογενειών τους, γεγονός που αυξάνει ακόμα περισσότερο την άμεση αναγκαιότητα λήψης μέτρων αντιμετώπισης του προβλήματος.

Επιδιωκόμενοι στόχοι

- Ένταξη στο δίκτυο ιατροφαρμακευτικής κάλυψης των άμεσα και έμμεσα ασφαλισμένων στον ΟΑΕΕ, που δεν είναι ασφαλιστικά ενήμεροι

Ωφελούμενοι

- Όσοι δεν είναι ασφαλιστικά ενήμεροι από τους άμεσα και έμμεσα ασφαλισμένους στον ΟΑΕΕ.

Αποτελέσματα

- Ιατροφαρμακευτική κάλυψη σημαντικού ποσοστού του γενικού πληθυσμού που δεν έχουν πρόσβαση στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας

Ταμεία που εμπλέκονται

- Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Αντιστοίχιση με θεσμικά κείμενα

3.4.1.4. Υγειονομική περίθαλψη [2η Αναπτυξιακή Εγκύκλιος]

5. Εφαρμογή της αρχής της ισότητας των φύλων

Αναγκαιότητα

Ως προς την εφαρμογή της αρχής της ισότητας των φύλων (3.3.2.5. 2η ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ), η ΓΣΕΒΕΕ προτείνει την ανάληψη δράσεων με κατεύθυνση προς τρεις κυρίως στόχους, οι οποίοι αλληλοδιαπλέκονται, αποτελώντας ο ένας προϋπόθεση εκπλήρωσης του άλλου: α) ισότιμη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας, β) στήριξη της οικογένειας & γ) καταπολέμηση των έμφυλων στερεοτύπων. Η ανάληψη δράσης, με στόχευση κυρίως στους παραπάνω άξονες, υπαγορεύεται τόσο από τις υπαρκτές ανάγκες της ίδιας της ομάδας στόχου (γυναίκες αυτοαπασχολούμενες και επιχειρηματίες μικρών επιχειρήσεων και συμβοηθούσα μέλη), όσο και από τις προτεραιότητες που αναδεικνύονται τόσο σε ευρωπαϊκό, όσο και σε εθνικό επίπεδο.

Τεκμηριώνοντας τα παραπάνω, να αναφερθεί ότι το έτος 2014 εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 7 Φεβρουαρίου 2013 ως Ευρωπαϊκό Έτος για την Συμφιλίωση της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής, αναγνωρίζοντας τη σημαντικότητα του συγκεκριμένου ζητήματος και τις πολύπλευρες συνέπειες που έχει η ελλιπής διαχείρισή του. Σημαντική είναι επίσης στη χώρα μας, η απουσία προγραμμάτων και δομών στήριξης στον τομέα αυτό, σε συνδυασμό και με τη απουσία θεσμικού πλαισίου στήριξης των γυναικών αυτοαπασχολούμενων και επιχειρηματιών στα εν λόγω ζητήματα (μη ρύθμιση παροχής άδειας ανατροφής τέκνων στον πατέρα ιδιωτικό υπάλληλο σύζυγο αυτοαπασχολούμενης, εκκρεμότητα ως προς την εφαρμογή του νόμου 4097/2012 σχετικά με παροχή επιδόματος μητρότητας σε αυτοαπασχολούμενες κ.λπ.).

Όσον αφορά επομένως και στο ζήτημα της ισότιμης συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας, η ανάγκη του προκύπτει επιτακτική ιδιαίτερα στις σύγχρονες συνθήκες οικονομικής κρίσης, τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat για το τέταρτο τρίμηνο του 2012, τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας καταγράφονται στην Ελλάδα (26.4% τον Δεκέμβριο του 2012), ενώ η Ελλάδα κατέχει την πρωτιά και στην ανεργία των νέων (κάτω των 25 ετών) (58,4%, τον Δεκέμβριο 2012). Πιο συγκεκριμένα, σε εθνικό επίπεδο, σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, το ποσοστό ανεργίας των γυναικών διαμορφώθηκε σε 29,7% και είναι σημαντικά υψηλότερο από των ανδρών που βρίσκεται στο 23,3%, με την ανεργία στην Ελλάδα να καταγράφει νέα άνοδο το τέταρτο τρίμηνο του 2012, εκτινασσόμενη στο 26%. Τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας παρατηρούνται στους νέους έως 24 ετών σε ποσοστό 57,8% και ειδικότερα στις νέες γυναίκες σε ποσοστό 65%, καθιστώντας τις μια ιδιαίτερα ευάλωτη πληθυσμιακή ομάδα πολλαπλών διακρίσεων (λόγω φύλου και ηλικίας). Η κατάσταση επιτείνεται από το γεγονός της αντίστασης του στερεοτύπου περί ύπαρξης παραδοσιακά γυναικείων και ανδρικών επαγγελμάτων (φαινόμενο του «οριζόντιου

επαγγελματικού διαχωρισμού») και την «επιλογή» και προσκόλληση των γυναικών σε επαγγέλματα και ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών χαμηλής ανταγωνιστικότητας και προσαρμοστικότητας στο σύγχρονο περιβάλλον και τις απαιτήσεις του (π.χ. νέες τεχνολογίες, καινοτομία κ.λπ.), καθιστώντας τη γυναικεία επιχειρηματικότητα περισσότερο επιχειρηματικότητα ανάγκης και όχι τόσο ευκαιρίας.

Επιδιωκόμενοι στόχοι

- Αντιμετώπιση του φαινομένου του οριζόντιου επαγγελματικού διαχωρισμού (horizontal gender job segregation)
- Συμφιλίωση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής

Φυσικό αντικείμενο

- Υπηρεσίες εξατομικευμένης συμβουλευτικής/mentoring σε γυναίκες αυτοαπασχολούμενες/επιχειρηματίες
- Υπηρεσίες κατάρτισης σε θέματα νέων τεχνολογιών και καινοτομίας (κλαδικά) σε γυναίκες αυτοαπασχολούμενες/επιχειρηματίες
- Υπηρεσίες διαμεσολάβησης – διασύνδεσης (επιχειρήσεις – ΔΑΣΤΑ Πανεπιστημίων – σχολεία), με στόχο τη σύνδεση της εκπαίδευσης με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και της καλλιέργειας πνεύματος του «επιχειρείν»
- Δημιουργία σε πιλοτικό επίπεδο δικτύου με δομές φύλαξης παιδιών και άλλες κοινωνικές δομές και δομές υγείας (π.χ. μαιευτήρια, γυναικολογικές κλινικές)
- Σύνταξη προτάσεων πολιτικής (ή/και εκπόνηση εμπειρογνωμοσυνών) σχετικά με:
- Επίδομα μητρότητας αυτοαπασχολουμένων
- Άδειες ανατροφής σε πατέρες – συζύγους αυτοαπασχολουμένων γυναικών

Ωφελούμενοι

- Νέες γυναίκες (15-24): σύνδεση με 3.3.2.2. Προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων: στρατηγικοί στόχοι α, β, γ & δ.
- Γυναίκες συμβοηθούντα μέλη σε ΜΜΕ
- Γυναίκες που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες πληθυσμού: μονογονείς, μετανάστριες, ρομά (διάσταση των πολλαπλών διακρίσεων): σύνδεση με 3.3.2.3. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης, κοινωνική πρόνοια και καταπολέμηση της φτώχειας.

Αποτελέσματα

- Αύξηση της γυναικείας απασχόλησης και ιδιαίτερα των νέων γυναικών
- Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των γυναικών και καταπολέμηση της γυναικείας φτώχειας και των συνακόλουθων μορφών βίας (π.χ. οικονομική και συνακόλουθες μορφές βία).

Ταμεία που εμπλέκονται

- Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)

Αντιστοίχιση με θεσμικά κείμενα

A. Θέση των υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την ανάπτυξη συμφωνίας εταιρικής σχέσης και προγραμμάτων στην Ελλάδα για την περίοδο 2014 – 2020:

2. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ:

2.2. Αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας μέσω βελτιωμένων πολιτικών απασχόλησης, ενεργητικής ένταξης και εκπαίδευσης/ανάπτυξης δεξιοτήτων, σελ. 17, , σελ. 18.

Σύνδεση των παραπάνω προτεραιοτήτων χρηματοδότησης με τους αντίστοιχους θεματικούς στόχους:

- Θεματικός στόχος: Προώθηση της απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας στην αγορά εργασίας: Προτεραιότητα – ειδικός στόχος 3, σελ. 38.
- Θεματικός στόχος: Ενεργητική ένταξη και καταπολέμηση της φτώχειας: Προτεραιότητα – ειδικός στόχος 2: Ενεργητική ένταξη, σελ. 39.
- Θεματικός στόχος: Επένδυση στην εκπαίδευση, τις δεξιότητες και τη διά βίου μάθηση:
 - i) Προτεραιότητα – ειδικός στόχος 1, σελ. 40.
 - ii) Προτεραιότητα – ειδικός στόχος 2, σελ. 41
 - iii) Προτεραιότητα – ειδικός στόχος 3, σελ. 42.

B. 2η ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2014-2020

3.3.2. Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση

3.3.2.1. Εκπαίδευση και διά βίου μάθηση: πρώτος στρατηγικός στόχος, σελ. 16-17.

3.3.2.2. Προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων: στρατηγικοί στόχοι α, β, γ & δ, σελ. 18-19.

3.3.2.3. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης, κοινωνική πρόνοια και καταπολέμηση της φτώχειας, σελ. 19-20.

3.3.2.5. Εφαρμογή της αρχής της ισότητας των φύλων, σελ. 20-21.

**Ανάπτυξη και αξιοποίηση
ικανοτήτων ανθρώπινου
δυναμικού - ενεργός κοινωνική
ενσωμάτωση**

Εκπαίδευση & διά βίου μάθηση

■ Άξονας 2 ■

Σχετικά με τη βελτίωση της πρόσβασης στη δια βίου μάθηση, την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και ικανοτήτων και τη σύνδεση εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας (στόχος 2).

Αναγκαιότητα

Βασικές εκτιμήσεις για τη διά βίου μάθηση και ειδικότερα τη συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση στην Ελλάδα:

- Λειτουργεί ως υποκατάστατο της επιδότησης της ανεργίας.
- Δεν συνδέεται με αποδεδειγμένες ανάγκες των επιχειρήσεων σε κλαδικό ή τοπικό επίπεδο ή με τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των ατόμων.
- Δεν εποικοδομεί πάνω στην αρχική εκπαίδευση και κατάρτιση. Συχνά την επαναλαμβάνει ή την υποκαθιστά.
- Δεν οδηγεί σε θεσμικά αναγνωρισμένα αποτελέσματα, ώστε να μπορεί να αποτελέσει ελκτική μαθησιακή διαδρομή. Ταυτόχρονα υπάρχει έλλειψη κινήτρων αφού δεν συνδέεται με την προστασία / αναβάθμιση της θέσης εργασίας ή της αμοιβής.
- Αναπαράγει το δίπολο υπερεκπαίδευση – υποεκπαίδευση και ενισχύει τις τάσεις κοινωνικής ανισότητας.
- Δεν ενισχύεται χρηματοδοτικά με αποτέλεσμα να δίνει έμφαση στη θεωρία (υλοποιούμενη σε συμβατικές αίθουσες διδασκαλίας) χωρίς κατάλληλες υποδομές και εξοπλισμό πρακτικής άσκησης.
- Η μεταβολή του θεσμικού πλαισίου για τις δομές διά βίου μάθησης (Εγκύκλιος ΥΠΑΙΘΠΑ 51032/ΙΑ, 13/4/2013) υπάρχει κίνδυνος να οδηγήσει σε απότομη υποβάθμιση της ποιότητας (υποβάθμιση των ελάχιστων αναγκαίων επιστημονικών και οργανωτικών προϋποθέσεων).

Επιδιωκόμενοι στόχοι

- Βελτίωση του συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης στο επίπεδο της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
- Βελτίωση και ποιοτική αναβάθμιση της αρχικής και της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης
- Αύξηση της συμμετοχής στη διά βίου μάθηση με διαμόρφωση νέου πλαισίου κινήτρων και ευκαιριών σε ομάδες του πληθυσμού που διαθέτουν ελάχιστα ή παρωχημένα επαγγελματικά προσόντα
- Μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων και αύξηση των ευκαιριών και των δυνατοτήτων εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης
- Αναγνώριση των αποκτηθέντων γνώσεων και δεξιοτήτων
- Δημιουργία ενός κοινωνικά αποδεκτού και αξιόπιστου συστήματος πιστοποίησης επαγγελματικών προσόντων
- Αξιόπιστη πληροφόρηση για τις ανάγκες των τοπικών αγορών σε νέες δεξιότητες
- Ανάδειξη προσαρμοσμένων μορφών κατάρτισης μέσα στην επιχείρηση, κατάλληλες για το

προφίλ των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που λειτουργούν στην Ελλάδα

- Βελτίωση, επέκταση, διεισδυτικότητα της πληροφόρησης για τις δράσεις εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Φυσικό αντικείμενο

Η ΓΣΕΒΕΕ θεωρεί αναγκαίο να εμπλουτιστεί το θεματολόγιο και να ενταχθούν δράσεις με τα ακόλουθα αντικείμενα:

- Ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης σε όλα τα επίπεδα. Αποτίμηση της υφιστάμενης κατάστασης (συμβολή μελέτης του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ που βρίσκεται σε εξέλιξη) και λήψη μέτρων με έμφαση στην εφαρμογή συστημάτων συνδυασμού επαγγελματικής εκπαίδευσης και απόκτησης πρακτικής εμπειρίας απασχόλησης στο αντικείμενο των σπουδών. Η οικονομική κρίση και οι γενικότερες εξελίξεις στο παραγωγικό και οικονομικό πεδίο μπορούν -υπό προϋποθέσεις- να αλλάξουν το κοινωνικό προφίλ της επαγγελματικής εκπαίδευσης και να την καταστήσουν πιο ενεργή συνειδητή επιλογή εκπαιδευτικής διαδρομής και επαγγελματικής προοπτικής για χιλιάδες νέους. Για να γίνει κάτι τέτοιο πρέπει η επαγγελματική εκπαίδευση να ενισχυθεί και χρηματοδοτικά (υποδομές, εργαστήρια πρακτικής άσκησης, επιμόρφωση εκπαιδευτικού προσωπικού, εκσυγχρονισμός εκπαιδευτικών περιεχομένων και υλικών)
- Επαγγελματικά περιγράμματα: Να εκπονηθούν επαγγελματικά περιγράμματα και για τα υπόλοιπα επαγγέλματα της αγοράς εργασίας στην Ελλάδα και να προχωρήσει η επικαιροποίηση - εκσυγχρονισμός των παλαιότερων όπου κριθεί αναγκαίο. Η μορφή των επαγγελματικών περιγραμμάτων χρειάζεται να είναι πιο απλή, συνοπτική και περιεκτική, και να περιλαμβάνει σαφείς προδιαγραφές σχεδιασμού εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Η εκπόνηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και των αναλυτικών ωρολογίων προγραμμάτων σε όλες τις βαθμίδες της επαγγελματικής εκπαίδευσης του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος (ΕΠΑΛ, ΕΠΑΣ, ΙΕΚ) χρειάζεται να λαμβάνει υπόψη το περιεχόμενο των επαγγελματικών περιγραμμάτων καθώς και τις ανάγκες των εκπαιδευομένων και τις θεωρήσεις του εκπαιδευτικού προσωπικού για την επίτευξη του βασικού στόχου που είναι η προετοιμασία ολοκληρωμένων τεχνιτών και επαγγελματιών.
- Δημιουργία και αξιοποίηση αξιόπιστου και αποτελεσματικού δικτύου φορέων για την παρακολούθηση των εξελίξεων στους κλάδους και στις τοπικές αγορές εργασίας. Αποτύπωση του δυναμισμού των επαγγελμάτων και έγκαιρη καταγραφή των αναγκών σε νέες δεξιότητες.
- Πιστοποίηση επαγγελματικών προσόντων: Άμεση ρύθμιση των θεμάτων της πιστοποίησης προσόντων μέσω του αρμόδιου εθνικού φορέα ΕΟΠΠΕΠ. Ανάπτυξη και διεύρυνση της επιχειρησιακής ικανότητας του ΕΟΠΠΕΠ να αναπτύσσει Κανονισμούς Πιστοποίησης. Άμεση εκπόνηση ενιαίου θεσμικού πλαισίου για το σύστημα (αρχές, μέθοδοι, εργαλεία, κριτήρια κοκ) πιστοποίησης προσόντων στην Ελλάδα.
- Κατάρτιση / μάθηση στην επιχείρηση:
 - ♦ Ενίσχυση της έρευνας και των πιλοτικών εφαρμογών εκπαίδευσης και μάθησης μέσα στην επιχείρηση. Μορφές ευέλικτης και προσαρμοσμένης κατάρτισης στην

επιχείρηση σε συνδυασμό με τη συμβουλευτική του ανθρώπινου δυναμικού και την συμβουλευτική υποστήριξη τις οικονομικής μονάδας. Αξιοποίηση νέων μοντέλων και τεχνικών μάθησης όπως activity learning, community of practice. Μητρώο επιχειρήσεων «οργανισμών μάθησης»: Δημιουργία μητρώου επιχειρήσεων - πρότυπων «χώρων μάθησης» για υποδειγματική κατάρτιση και πιστοποίηση προσόντων. Ανάπτυξη συστήματος κινήτρων για τη συμμετοχή επιχειρήσεων.

- Μέτρα ενίσχυσης κινήτρων και μείωσης των εμποδίων για τη συμμετοχή των ενηλίκων και ειδικότερα των απασχολούμενων στις μικρές επιχειρήσεις, στη διά βίου μάθηση
 - ♦ «Θετικές διακρίσεις» και στοχευμένες δράσεις σε ομάδες που έχουν ανάγκη, π.χ. σεμινάρια κατάρτισης για άτομα που έχουν μειωμένα προσόντα ή δεν έχουν ποτέ λάβει μέρος σε ενέργειες συνεχιζόμενης εκπαίδευσης («Σεμινάριο για πρώτη φορά»).
 - ♦ Επέκταση και βελτίωση των μεθόδων ενημέρωσης των δυνητικών ωφελουμένων, με στόχο να αυξηθεί η διεισδυτικότητα και η αποτελεσματικότητα της πληροφόρησης και η προσέλκυση νέων ομάδων (πχ άτομα ηλικίας > 50 ετών) στη διά βίου μάθηση.
 - ♦ Αναμόρφωση του συστήματος κινήτρων της συμμετοχής των ενηλίκων στη διά βίου μάθηση. Δύο σημαντικά κίνητρα στην εποχή μας είναι η αντιμετώπιση του κόστους κατάρτισης και η αναγνώριση των αποτελεσμάτων της μη τυπικής εκπαίδευσης.
 - ♦ Απλοποίηση των διαδικασιών σχεδιασμού, υλοποίησης, παρακολούθησης και διαχείρισης σεμιναρίων επαγγελματικής κατάρτισης. Αναμόρφωση και εκσυγχρονισμός του ΕΣΔΕΚ.
 - ♦ Επικέντρωση της κατάρτισης σε αντικείμενα που αφορούν εργαζόμενους, εργοδότες, αυτοαπασχολούμενους και άνεργους σε δυναμικούς κλάδους (κατά το δυνατόν σε επαγγέλματα εντάσεως εργασίας – κοιτάσματα απασχόλησης, αλλά και υψηλής προστιθέμενης αξίας για την ελληνική οικονομία), π.χ. αντικείμενα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, προστασίας περιβάλλοντος ή εξοικονόμησης ενέργειας στα τεχνικά επαγγέλματα, επαγγέλματα υγείας, αγροτική παραγωγή – τυποποίηση – διακίνηση προϊόντων κλπ.
 - ♦ Ανάπτυξη υποδειγματικών πρακτικών απόκτησης δεξιοτήτων υψηλού επιπέδου (μοντέλα αριστείας). Έμφαση στις δεξιότητες των τομέων της κατασκευής, του επισιτισμού, του τουρισμού, της διοίκησης μικρής επιχείρησης, των ΑΠΕ, της ανακύκλωσης, της περιβαλλοντικής προστασίας, της εξοικονόμησης ενέργειας κλπ.
 - ♦ Ανάπτυξη μεθοδολογίας σχεδιασμού σύγχρονων εκπαιδευτικών προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης που θα περιέχουν σε κάθε περίπτωση ένα καλά υπολογισμένο μίγμα βασικών γνώσεων, επαγγελματικών δεξιοτήτων και οριζόντιων / κοινωνικών δεξιοτήτων.
 - ♦ Δημιουργία, πιλοτική εφαρμογή και εδραίωση καινοτόμων περιβαλλόντων μάθησης για τις μικρές επιχειρήσεις (είτε στο πλαίσιο λειτουργίας των φορέων κατάρτισης, είτε στο πλαίσιο επιχειρήσεων – οργανισμών μάθησης).

- Δράσεις αύξησης, ποιοτικής βελτίωσης και διάδοσης των ανοιχτών μαθησιακών πηγών που προσφέρονται μαζικά και δωρεάν μέσω διαδικτύου. Μέτρα για την εκτενέστερη εφαρμογή ευέλικτων και εξ αποστάσεως μεθόδων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Ειδικότερα, ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης εφαρμογών e learning (learning management systems) των παρόχων εκπαίδευσης για την παραγωγή και ανανέωση εκπαιδευτικού περιεχομένου και τη δημιουργία κατάλληλων πολυμεσικών εφαρμογών.
- Ολοκληρωμένες και ειδικές δράσεις υπέρ της ενεργοποίησης και αξιοποίησης του εργατικού δυναμικού > 50 ετών. Αξιοποίηση των γνώσεων και της εμπειρίας των > 50 ετών, προς όφελος των ιδίων, του εργασιακού τους περιβάλλοντος και των νεώτερων εργαζομένων (μέντορες, εκπαιδευτές, κόουτς). Υποστήριξη μικρών επιχειρήσεων και αυτοαπασχολούμενων στην διαμόρφωση συνθηκών καλύτερης αξιοποίησης των ατόμων > 50 ετών (εξοικείωση με τη χρήση υπολογιστών, διαχείριση χρόνου, διαχείριση της διαφορετικότητας).
- Πιλοτική εφαρμογή ενέργειας συντονισμού της μετάβασης νέων, από το σχολείο στην εργασία. Στα πλαίσια της ενέργειας αυτής παρέχονται υπηρεσίες συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού σε νέους (-ες) που εγκατέλειψαν πρόωρα το σχολείο ή δεν έχουν σαφή προσανατολισμό, με στόχο τη διοχέτευσή τους στην επαγγελματική εκπαίδευση ή στην απασχόληση.
- Δημιουργία οργανωμένων υπηρεσιών διά βίου συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού (βλ. κοινές αρχές και κατευθύνσεις της διαδικασίας της Κοπεγχάγης)

Ωφελούμενοι

- Εργαζόμενοι
- Εργοδότες μικρών επιχειρήσεων
- Συνβοηθούντα μέλη επιχειρήσεων
- Αυτοαπασχολούμενοι
- Άνεργοι
- Άτομα με ελάχιστα ή με απαξιωμένα επαγγελματικά προσόντα

Αποτελέσματα

- Αύξηση του κύρους και της ελκυστικότητας του συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης στο επίπεδο της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ώστε να αποτελεί συνειδητή μαθησιακή και επαγγελματική επιλογή πολλών νέων.
- Οργανική σύνδεση των περιεχομένων μεταξύ της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της αρχικής - συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης.
- Αύξηση της συμμετοχής των ενηλίκων στη διά βίου μάθηση στο επίπεδο του 7% μέχρι το 2016 και του 10-12% μέχρι το 2020.
- Μείωση της σχολικής διαρροής στο επίπεδο του 9-10% μέχρι το 2020
- Ανάπτυξη νέου μοντέλου ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Λύκειο) που δεν θα αποτελεί μόνο προθάλαμο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, αλλά θα έχει αυτοτελή μαθησιακή

και επαγγελματική αξία.

- Δημιουργία ενός λειτουργικού, οικονομικού, κοινωνικά αποδεκτού και αξιόπιστου συστήματος πιστοποίησης επαγγελματικών προσόντων
- Αποτελεσματικό και διαρκές δίκτυο πληροφόρησης για τις κλαδικές και τοπικές ανάγκες σε νέες δεξιότητες με τη συμμετοχή των Ινστιτούτων των Κοινωνικών Εταιρειών.

Ταμεία που εμπλέκονται

- Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Αντιστοίχιση με θεσμικά κείμενα

Θέση των υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την ανάπτυξη συμφωνίας εταιρικής σχέσης και προγραμμάτων στην Ελλάδα για την περίοδο 2014-2020, 13/11/2012. Προτεραιότητα χρηματοδότησης: Αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας μέσω βελτιωμένων πολιτικών απασχόλησης, ενεργητικής ένταξης και εκπαίδευσης/ανάπτυξης δεξιοτήτων. Ειδικότερα συνάφεια με στόχους

- Μεγαλύτερη ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας με βελτιωμένες και καινοτόμες πολιτικές ενεργοποίησης
- Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και επάρκειας ενεργητικών πολιτικών για τους ανέργους
- Βελτίωση της ποιότητας και της συνάφειας της εκπαίδευσης /κατάρτισης και της διά βίου μάθησης με την αγορά εργασίας

2η εγκύκλιος αναπτυξιακού σχεδιασμού για το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης της Ελλάδας: Άξονας 2: Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση, ενότητα 2.1 Εκπαίδευση και διά βίου μάθηση

Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μια οικονομία φιλική προς το περιβάλλον

■ Άξονας 3

Αναγκαιότητα

Στον άξονα αναπτυξιακής στρατηγικής 3.3.3 «Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον» της 2ης εγκυκλίου του αναπτυξιακού σχεδιασμού αναφέρεται ότι θα υπάρξει ιδιαίτερη μέριμνα στην αποδοτική αξιοποίηση των πόρων από τις μεταποιητικές επιχειρήσεις και από άλλους κλάδους της οικονομίας. Γενικεύοντας στις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις της ελληνικής οικονομίας κρίνεται αναγκαία η επισήμανση των σημαντικών δυνατοτήτων εξοικονόμησης ενέργειας στους κλάδους του δευτερογενή και τριτογενή τομέα της ελληνικής οικονομίας που δραστηριοποιούνται οι μικρές επιχειρήσεις.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι το 96,6% των επιχειρήσεων στην Ελλάδα αφορούν πολύ μικρές επιχειρήσεις, γίνονται αντιληπτά τόσο η σημασία της ενεργειακής κατανάλωσης όσο και τα μεγάλα περιθώρια εξοικονόμησης ενέργειας που υπάρχουν για τις επιχειρήσεις αυτές και τους κλάδους που δραστηριοποιούνται. Ειδικότερα σε συνθήκες οικονομικής κρίσης και συνεχών αυξήσεων του κόστους ενέργειας (αυξήσεις τιμολογίων ηλεκτρικής ενέργειας των επιχειρήσεων, αυξανόμενες τιμές πετρελαίου/φυσικού αερίου κ.ο.κ.) η υψηλή ενεργειακή κατανάλωση στις επιχειρήσεις αυτές συνεπάγεται υψηλό λειτουργικό κόστος και μείωση της ανταγωνιστικότητας/επιχειρηματικότητας τους.

Επιδιωκόμενοι στόχοι

- Προώθηση δράσεων με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας στις μικρές επιχειρήσεις (π.χ. δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης μικρών επιχειρηματιών για την εξοικονόμηση ενεργειακών πόρων, προστασία του περιβάλλοντος κ.ο.κ.)
- Παροχή κινήτρων για την αξιοποίηση ανανεώσιμων μορφών ενέργειας και την υλοποίηση δράσεων εξοικονόμησης ενέργειας στο περιβάλλον της μικρής επιχείρησης (π.χ. στοχευμένα προγράμματα χρηματοδότησης με την μορφή επιδότησης κεφαλαίου για την εισαγωγή τεχνολογιών ΑΠΕ και εξοικονόμησης ενέργειας στην μικρή επιχείρηση)
- Υλοποίηση εκπαιδευτικών δράσεων σε ενεργειακά και περιβαλλοντικά ζητήματα που αφορούν τις μικρές επιχειρήσεις (π.χ. προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού της μικρής επιχείρησης σε τεχνικές εξοικονόμησης ενέργειας κ.ο.κ.)

Φυσικό αντικείμενο

Το φυσικό αντικείμενο των σχετικών δράσεων θα μπορούσε συνοπτικά να αναλυθεί ως εξής:

- Αρχική καταγραφή των ενεργειακών και περιβαλλοντικών προβλημάτων των μικρών επιχειρήσεων σε επίπεδο κλάδου δραστηριοποίησης.
- Σχεδιασμός και υλοποίηση δράσεων ενεργειακής και περιβαλλοντικής υποστήριξης των μικρών επιχειρήσεων.
- Παροχή ενεργειακών και περιβαλλοντικών υπηρεσιών στις μικρές επιχειρήσεις σε συνεργασία με παρόχους σε τιμές χαμηλού κόστους.

Ωφελούμενοι

Πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον δευτερογενή και τριτογενή τομέα της ελληνικής οικονομίας. Ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να δοθεί στους κλάδους της μεταποίησης και της βιοτεχνίας (μεταποιητικές επιχειρήσεις και μικρές βιοτεχνίες), του εμπορίου (εμπορικές επιχειρήσεις) και του τουρισμού (μικρές τουριστικές μονάδες).

Αποτελέσματα

Ενδεικτικά τα οφέλη που θα προκύψουν ως προς το εσωτερικό περιβάλλον της μικρής επιχείρησης:

- Υπολογισμός ενεργειακού κόστους στην μικρή επιχείρηση
- Ενίσχυση περιβαλλοντικής συνείδησης στον μικρό επιχειρηματία
- Μείωση/συγκράτηση των συνολικών δαπανών ενέργειας ως ποσοστού των συνολικών δαπανών των επιχειρήσεων (εναλλακτικά: μείωση λειτουργικού κόστους επιχείρησης)
- Αξιοποίηση τεχνολογιών ΑΠΕ στην μικρή επιχείρηση
- Υιοθέτηση μεθόδων περιβαλλοντικής προστασίας και εξοικονόμησης ενέργειας στη μικρή επιχείρηση (τομείς επέμβασης: θέρμανση/ψύξη, φωτισμός, ηλεκτρικές συσκευές κ.ο.κ.)
- Ενίσχυση πράσινης επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας έναντι επιχειρήσεων που δεν ασκούν πολιτικές εξοικονόμησης ενέργειας
- Βελτιστοποίηση ενεργειακής απόδοσης κτιρίων

Τα οφέλη που θα προκύψουν για το εξωτερικό περιβάλλον:

- Ορθολογική χρήση ενεργειακών πόρων
- Θετική συμβολή στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας, λόγω μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας
- Συμβολή στην επίτευξη των εθνικών στόχων, που έχουν τεθεί για τη μείωση των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου

Ταμεία που εμπλέκονται

- ΕΚΤ & ΕΤΠΑ

Αντιστοίχιση με θεσμικά κείμενα

- Απόφαση αριθ. 406/2009/ΕΚ της 23ης Απριλίου 2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί των προσπαθειών των κρατών μελών να μειώσουν τις οικείες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, ώστε να τηρηθούν οι δεσμεύσεις της Κοινότητας για μείωση των εκπομπών αυτών μέχρι το 2020
- Οδηγία 2009/28/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές
- Ν 4122/2013 (ΦΕΚ Α΄ 42/19.2.2013) «Ενεργειακή Απόδοση Κτιρίων – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις»

**Ανάπτυξη – εκσυγχρονισμός
– συμπλήρωση υποδομών για
την οικονομική και κοινωνική
ανάπτυξη**

■ Άξονας 4

A. Ενεργειακές υποδομές.

Αναγκαιότητα

Η αναγκαιότητα στην παρούσα παρέμβαση προκύπτει μέσα από την επεξεργασία των κάτωθι παραγόντων:

- i. Ανάπτυξη νέων τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας σε διαπεριφερειακό επίπεδο, επιδότηση τεχνολογικών παρεμβάσεων
- ii. Μείωση κόστους ενέργειας- πρόσβαση σε όλες τις μορφές ενέργειας- βελτίωση ανταγωνισμού ⇒ δυνατότητα επιλογής χρήσης ενέργειας στις επιχειρήσεις
- iii. Προώθηση μονάδων αφαλάτωσης ⇒ απεξάρτηση τοπικών οικονομιών από δυσβάσταχτο κόστος (εξοικονόμηση πόρων)

Επιδιωκόμενοι στόχοι

- Βελτίωση ανταγωνισμού
- Μείωση κόστους παραγωγής-πληθωρισμού
- Διεύρυνση επιχειρηματικών επιλογών/ ενεργειακή απεξάρτηση
- Εξοικονόμηση πόρων τοπικής αυτοδιοίκησης

Φυσικό αντικείμενο

- «Βελτίωση τοπικών υποδομών σε απομακρυσμένες περιοχές για την αποτελεσματικότερη χρήση ενέργειας»
- «Πιλοτική εφαρμογή σχεδίου ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων και εγκαταστάσεων»
- «Ανασυγκρότηση της υπαίθρου και πρόσβαση απομακρυσμένων περιοχών στα κοινωνικά αγαθά της στέγασης και θέρμανσης»

Ωφελούμενοι

- Επιχειρήσεις περιφέρειας
- Νέοι επαγγελματίες, γυναίκες επιχειρηματίες
- Σχολεία, μονάδες εξυπηρέτησης κοινού
- Αγροτικές μεταποιητικές επιχειρήσεις

Αποτελέσματα

- Ανταγωνισμός
- Εξωστρέφεια
- Ανταγωνιστικότητα (πτώση τιμών λόγω μείωσης κόστους μεταφορών/ συναλλαγών)

Ταμεία που εμπλέκονται

- ΕΚΤ

Αντιστοίχιση με θεσμικά κείμενα

- 2η Εγκύκλιος Αναπτυξιακού Σχεδιασμού

Διοικητική μεταρρύθμιση

■ Άξονας 5

Αναγκαιότητα

Η συνειδητή εγκατάλειψη του μοντέλου δημόσιας λειτουργίας, που βασίζεται στη διανεμητική και επιμεριστική λογική, κρίνεται όσο ποτέ αναγκαία για τη χώρα. Η ύπαρξη διαδικασιών στις δημόσιες υπηρεσίες, που έχουν καταστεί αυτοσκοπός, χωρίς κάποιο μηχανισμό για ex-post αποτίμηση τους, αποτελεί τροχοπέδη για την επιχειρηματικότητα και κατ'επέκταση θέτει φραγμούς στην ενδογενή ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας. Η διοικητική μεταρρύθμιση πρέπει άμεσα να επεκταθεί και να ενταθεί ώστε να υπάρξει υποστήριξη στην επιχειρηματικότητα με όρους δημιουργίας λιγότερων γραφειοκρατικών εμποδίων, σε σταθερό φορολογικό περιβάλλον και με διαδικασίες ταχείας αδειοδότησης, απονομής δικαιουσύνης και αξιολόγησης επενδυτικών προτάσεων.

Σύμφωνα με την Ετήσια Επισκόπηση Ανάπτυξης 2013 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τα ¾ των ευρωπαίων θεωρούν υπερβολικά δύσκολο να ξεκινήσουν δική τους επιχείρηση λόγω της διοικητικής πολυπλοκότητας, ενώ ακόμα περισσότεροι διαμαρτύρονται για τον επαχθή κανονιστικό φόρτο στη λειτουργία μιας επιχείρησης, απαιτώντας πλέον από τις κυβερνήσεις να θεσπίσουν απλές και σαφείς επιχειρηματικές υποχρεώσεις. Υπολογίζεται ότι οι υπάρχουσες προσπάθειες μείωσης της γραφειοκρατίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο αναμένεται να εξοικονομήσουν, τόσο για την επιχείρηση όσο και για τα κράτη (οικονομίες κλίμακας), περίπου 7,5 δις ευρώ.

Η ΓΣΕΒΕΕ, ως ο εκπρόσωπος του μικρού επιχειρείν, λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική συγκυρία που έχει φέρει σε οριακό σημείο την ελληνική οικονομία, επισημαίνει για άλλη μια φορά την ανάγκη της αρχής της «προτεραιότητας στις μικρές επιχειρήσεις», η οποία πρέπει να καταστεί η λυδία λίθος της εθνικής πολιτικής. Έχοντας υπόψη την μεγάλη σπουδαιότητα που δίνει η Ε.Ε στην αναδιάρθρωση της δημόσιας διοίκησης, τη νέα προγραμματική περίοδο, καθώς και την επισήμανση της στην αδυναμία υλοποίησης των απαραίτητων μεταρρυθμίσεων τη περίοδο 2007-2013, η ΓΣΕΒΕΕ προτείνει να υπάρξει ιδιαίτερη μέριμνα :

- Να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στη μείωση του χρόνου χορήγησης αδειών και εγκρίσεων στον ένα μήνα.
- Να επεκταθούν τα ενιαία κέντρα εξυπηρέτησης (One stop shop) σε περισσότερες δραστηριότητες που άπτονται της επιχειρηματικότητας πέραν της αδειοδότησης (διοικητικές διαδικασίες, χρηματοδότηση, δημόσια στήριξη). Κρίνεται απαραίτητη η υιοθέτηση καλών πρακτικών, όπως η «Barcelonactiva» (Ευρωπαϊκό Βραβείο Προώθησης Επιχειρηματικότητας 2011)
- Να ληφθεί υπόψη ο Κώδικας «Βέλτιστων πρακτικών για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ΜΜΕ στις δημόσιες συμβάσεις»
- Να προωθηθούν άμεσα και να επεκταθούν σε όλο το κύκλο ζωής της επιχείρησης οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες (τηλεματική παρακολούθηση θεμάτων, χρήση υπηρεσιών ΟΑΕΔ, κωδικοποίηση νομοθεσίας, ηλεκτρονικός συνήγορος του επιχειρηματία, κ.α.) από τους δημόσιους φορείς. Η ηλεκτρονική υπογραφή θα επιφέρει μείωση κόστους και χρόνου, αλλά εξίσου σημαντική είναι και η προώθηση του ηλεκτρονικού τιμολογίου, το οποίο αν ταυτιζόταν με το αντίστοιχο έντυπο, θα εξοικονομούσε πανευρωπαϊκά πάνω από 18 δις ευρώ

- Στην Ευρώπη χάνονται κάθε χρόνο 150.000 επιχειρήσεις με 600.000 θέσεις απασχόλησης λόγω της δυσκολίας μεταβίβασης. Απαιτείται διευκόλυνση στη μεταβίβαση των επιχειρήσεων, ειδικότερα των ΜΜΕ που είναι οι πλέον εκτεθειμένες λόγω μεγέθους ή ηλικίας.

Δεδομένου λοιπόν ότι η συμμόρφωση με τους εκάστοτε γραφειοκρατικούς κανονισμούς συνεπάγεται μεγαλύτερο κόστος για τις ΜΜΕ, ο σχεδιασμός της νέας Σ.Ε.Σ 2014-2020 θα πρέπει να προωθήσει άμεσα τη μετατροπή της δημόσιας διοίκησης σε καταλύτη επιχειρηματικότητας που θα λογοδοτεί για την αποτελεσματικότητά του, ενώ θα διέπεται από λειτουργική και διοικητική ευελιξία οριζόντιου χαρακτήρα ανά πολιτική δράση και όχι κάθετου χαρακτήρα ανά τομέα διοίκησης. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνονται οι κάτωθι βασικές δέσμες ενεργειών:

- Αυτοματοποιημένα και διασυνδεδεμένα ΚΕΠ επιχειρήσεων και πολιτών για άμεση διεκπεραίωση θεμάτων αδειοδότησης, μεταβίβασης επιχειρήσεων, κ.α., καθώς και υιοθέτηση καλών ευρωπαϊκών πρακτικών (Barcelonactiva 2011)
- Τηλεματική παρακολούθηση θεμάτων και επίλυση προβλημάτων που αφορούν τους πολίτες και επιχειρηματίες σε απομακρυσμένες περιοχές- εικονικός συνήγορος Πολίτη- Επιχειρηματία, Τηλεματική χρήση υπηρεσιών ΟΑΕΔ
- Προώθηση ηλεκτρονικής υπογραφής, ηλεκτρονικού τιμολογίου
- Διευκόλυνση μεταβίβασης επιχειρήσεων και διευκόλυνση πρόσβασης ΜΜΕ στις δημόσιες συμβάσεις
- Ισότιμη πρόσβαση στις δημόσιες υπηρεσίες και την ηλεκτρονική διακυβέρνηση (σε επίπεδο περιφέρειας)
- Δωρεάν εγκαταστάσεις διαδικτύου σε τοπικές κοινότητες- διευκόλυνση επιχειρηματικών μονάδων και πρόσβασης πολιτών σε δημόσιες υπηρεσίες

Επιδιωκόμενοι στόχοι

- Εξυπηρέτηση επαγγελματιών και επιχειρήσεων απομακρυσμένων περιοχών
- Ταχεία διεκπεραίωση γραφειοκρατικών και άλλων διαδικασιών
- Μείωση διοικητικού και κανονιστικού κόστους
- Πρόσβαση πολιτών στη νομοθεσία και την ηλεκτρονική διακυβέρνηση
- Πρόσβαση σε συμβουλευτική υγείας, εκπαίδευσης, οικογένειας
- Απομακρυσμένη πρόσβαση σε ευκαιρίες εργασίας

Φυσικό αντικείμενο

- «Αναβάθμιση παροχής δημοσίων υπηρεσιών σε νέους επιχειρηματίες- μείωση γραφειοκρατικών εμποδίων στις μικρές επιχειρήσεις»
- «Ψηφιακή ενίσχυση επιχειρηματικότητας σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο»
- «Άρση περιορισμών στην αναζήτηση εργασίας από άνεργους μέσω ΟΑΕΔ»
- «Κωδικοποίηση νομοθεσίας για θέματα λειτουργίας επιχειρήσεων, φορολογίας,

δικαιωμάτων του πολίτη, δημοσίων υπηρεσιών»

- «Ανάπτυξη ηλεκτρονικού συνηγόρου του πολίτη, καταναλωτή και επιχειρηματία»

Ωφελούμενοι

- Επιχειρήσεις περιφέρειας και αστικών κέντρων
- Νέοι επιχειρηματίες
- Εργαζόμενοι

Αποτελέσματα

- Μείωση γραφειοκρατικού βάρους
- Οικονομίες κλίμακας στις δημόσιες υπηρεσίες
- Δημιουργία ελκυστικότερου επενδυτικού περιβάλλοντος

Ταμεία που εμπλέκονται

- Ε.Κ.Τ

Αντιστοίχιση με θεσμικά κείμενα

- 2η Εγκύκλιος Αναπτυξιακού Σχεδιασμού για την περίοδο 2014-2020

Αειφόρος χωρική ανάπτυξη

■ Άξονας 6

Αναγκαιότητα

Η ανάδειξη ενός νέου υποδείγματος και παραγωγικού μοντέλου για την ανάπτυξη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και επαγγελματιών προϋποθέτει τη βελτίωση του συστημικού περιβάλλοντος καινοτομίας για τις μικρές επιχειρήσεις.

Η ΓΣΕΒΕΕ συμφωνεί και προσυπογράφει τις αναγκαιότητες για την αναγέννηση του παραγωγικού προτύπου της ελληνικής οικονομίας που αναδεικνύονται μέσα από τη διατύπωση των στόχων κύριου άξονα αναπτυξιακής στρατηγικής 3.3.6. 'Αειφόρος Χωρική Ανάπτυξη'.

Η ενδυνάμωση των ενδογενών προϋποθέσεων ανάπτυξης και της καινοτομικότητας της εγχώριας παραγωγικής βάσης μπορεί να ενισχύσει τις διαδικασίες παραγωγικής ανασύστασης μέσα από την ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων προϊόντων και διαδικασιών, σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας των επιχειρήσεων. Εντούτοις, η ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών περιφερειών συμπίπτει με την ανάγκη διατήρησης και ανάδειξης των ιδιαίτερων περιφερειακών ταυτοτήτων, με την ανάγκη ενίσχυσης των ενδογενών παραγωγικών μηχανισμών αλλά και με την ανάγκη ενίσχυσης της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Βασική θέση της ΓΣΕΒΕΕ είναι ότι θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τα παραπάνω αποτελούν η ενίσχυση μηχανισμών υποστήριξης της επιχειρηματικότητας και καινοτομίας μικρής και μεσαίας κλίμακας, η ενδυνάμωση της επιχειρηματικής συνεργασίας, η δημιουργία ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων μέσα από την αναγνώριση και την ενδυνάμωση ενδογενών θυλάκων παραγωγής και την προώθηση διασυνδέσεων ανάμεσα σε επαγγέλματα, επιχειρήσεις και κλάδους, τη διαμόρφωση και αποτελεσματική υλοποίηση περιφερειακών στρατηγικών καινοτομίας για την έξυπνη εξειδίκευση, με έμφαση στην καινοτομία των μικρών επιχειρήσεων.

Το ζητούμενο τρίγωνο ολοκληρωμένης παρέμβασης περιλαμβάνει: τις μικρές επιχειρήσεις, τη χωρική τους διάσταση, τον κλαδικό τους προσανατολισμό.

Επιδιωκόμενοι στόχοι

Στόχος των παρακάτω ενεργειών είναι η ανάπτυξη και υλοποίηση αποτελεσματικών πολιτικών στήριξης της προσαρμοστικότητας και της ανταγωνιστικότητας των μικρών επιχειρήσεων με απώτερη φιλοδοξία:

α) την ενίσχυση της ενδογενούς καινοτομικής δραστηριότητας, ιδιαίτερα στο πλαίσιο του αστικού ιστού και υπό το πρίσμα ανασύστασης αστικών και ημι-αστικών ηπιων και κατανεμημένων παραγωγικών δραστηριοτήτων (Open S-malls),

β) τη βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων υπηρεσιών και προϊόντων των μικρών επιχειρήσεων και

γ) την ενίσχυση της αειφόρου ενδογενούς χωρικής ανάπτυξης μέσα από τη διατήρηση του

σημαντικού ρόλου των μικρών επιχειρήσεων για την ελληνική οικονομία, υποστηρίζοντας την ανάπτυξη καινοτομικών σχημάτων συνεργασίας με κοινό παρανομαστή τη συγκρότηση χωρικά εντοπισμένων αιεφόρων συγκροτημένων τοπικών αγορών και την ενθάρρυνση 'πράσινων' υπερτοπικών διασυνδέσεων βάσει των τοπικών πλεονεκτημάτων.

Φυσικό αντικείμενο

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, και μελετώντας τόσο τις βασικές τάσεις βιώσιμης και αιεφόρου ενδογενούς χωρικής ανάπτυξης σε διεθνές επίπεδο όσο και τα βασικά χαρακτηριστικά σε τοπικές και περιφερειακές ενότητες της χώρας, η ΓΣΕΒΕΕ καταγράφει τους εξής κάτωθι γενικούς πυλώνες παρέμβασης:

Ενέργεια Α. Υποστήριξη συγκροτημένων "πράσινων" τοπικών αγορών

Στόχος του πυλώνα παρέμβασης είναι η υποστήριξη πρωτοβουλιών συγκρότησης τοπικών αγορών με έμφαση στην ενίσχυση του τοπικού και ενδογενούς χαρακτήρα των παραγωγικών δραστηριοτήτων με παράλληλη ενσωμάτωση προτύπων ποιότητας σε θέματα αδειοδοτήσεων, χωροθετήσεων και προστασίας περιβάλλοντος. Η ανάπτυξη των αγορών αυτών μπορεί να αφορά στην αξιοποίηση αστικών ή ημι-αστικών περιοχών με ήπια συγκέντρωση παραγωγικών δραστηριοτήτων, όπου διαπιστώνεται η δυνατότητα περαιτέρω οργάνωσης και συγκρότησης μέσω τοπικών συνεργασιών, διασυνδέσεων και κοινής τοπικής στρατηγικής.

Η ανάπτυξη καινοτομικών τοπικών στρατηγικών για τη συγκρότηση 'πράσινων' τοπικών αγορών (Open S-malls), οφείλει να εδράζεται και να συνάδει με τις έννοιες που προωθούνται και στο πλαίσιο της 2η Εγκυκλίου για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 και αφορούν στην ενδογενή τοπική ανάπτυξη, την αιεφόρο αστική ανάπτυξη και τις καινοτομικές ολοκληρωμένες παρεμβάσεις στη βάση των τοπικών παραγωγικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων.

Οι βασικοί παράγοντες που καθιστούν αναγκαία την ανάπτυξη των ενεργειών συγκρότησης "πράσινων" τοπικών αγορών, περιλαμβάνουν:

- την ενίσχυση της πολύ-λειτουργικότητας των παραγωγικών δραστηριοτήτων, με αναφορά στη δημιουργία βιώσιμων δραστηριοτήτων που να εστιάζουν σε τοπικά πλεονεκτήματα, στη δημιουργία θέσεων εργασίας, στην ανάπτυξη νέων κοινών δραστηριοτήτων,
- την εξοικονόμηση πόρων και χρήσεων μέσα από την ανάπτυξη οικονομιών κλίμακας και φάσματος, σε επίπεδο μεταφορών, προμηθειών ή/και ανακύκλωσης,
- το συνδυασμό και τις διασυνδέσεις ανάμεσα σε διαφορετικά επαγγέλματα και παραγωγικές δραστηριότητες, με έμφαση στη σύνδεση υπηρεσιών, εμπορίου και μεταποίησης και στη διάχυση συντελεστών ανάμεσα τους, σε διαφορετικές δέσμες εισροών,
- τη δημιουργία οικονομιών συγκέντρωσης μέσα από την εστιασμένη χωροθέτηση και διασύνδεση εμπορικών δραστηριοτήτων, ήπιων μεταποιητικών και εμπορικών παραγωγικών δραστηριοτήτων στο πλαίσιο του αστικού ιστού (π.χ. εργαστήρια χαμηλής όχλησης) και δραστηριοτήτων πολιτισμού και τουρισμού.

Ενέργεια Β. Υποστήριξη συγκροτημένων “πράσινων” αλυσίδων αξίας

Στόχος του συγκεκριμένου πυλώνα παρέμβασης είναι η ενίσχυση των διαδικασιών αναγνώρισης και συγκρότησης “πράσινων αλυσίδων αξίας” ανάμεσα σε μικρές επιχειρήσεις, μέσα από τοπικές και υπερ-τοπικές διασυνδέσεις καθώς και μέσα από διασυνδέσεις ανάμεσα σε διαφορετικούς κλάδους και φάσεις της παραγωγικής διαδικασίας. Βασική παράμετρος της συγκεκριμένης συγκρότησης είναι η διαμόρφωση διαστάσεων και προδιαγραφών αειφορίας μέσα από τη χρησιμοποίηση και την αξιοποίηση τεχνολογικών και οργανωτικών προτύπων και διαδικασιών περιβαλλοντικά φιλικών. Παράλληλα, οι ενέργειες αυτές μπορεί να αφορούν σε κλάδους και παραγωγικές δραστηριότητες που αμιγώς εξειδικεύονται σε “πράσινους τομείς”, όπως ανακύκλωση προϊόντων, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στη σύνδεση τους με συναφή επαγγέλματα, δεξιότητες και κλάδους.

Η συγκεκριμένη παρέμβαση μπορεί να αξιοποιήσει τοπικές ιδιαιτερότητες και πλεονεκτήματα σε επίπεδο τοπικότητας καθώς και να διαμορφώσει ωφέλειες σε επίπεδο προσφοράς νέων προϊόντων και υπηρεσιών με τοπικά εντοπισμένη προστιθέμενη αξία (π.χ. πολιτισμικό απόθεμα).

Οι βασικοί παράγοντες που καθιστούν αναγκαία την ανάπτυξη των ενεργειών συγκρότησης ‘πράσινων’ αλυσίδων αξίας, περιλαμβάνουν:

- την ενίσχυση βιώσιμων παραγωγικών δραστηριοτήτων που να εστιάζουν σε τοπικά πλεονεκτήματα και να συνδυάζουν στοιχεία από υπερ-τοπικά κοινωνικά και οικονομικά σύνολα δημιουργώντας νέες “λειτουργικές περιφέρειες”,
- την ενίσχυση διαδικασιών μεταφοράς τεχνολογίας και αναδιανομής καινοτομίας μέσα από την ανάπτυξη νέων και την προσαρμογή υφιστάμενων μηχανισμών προσανατολισμένων στις ανάγκες των μικρών επιχειρήσεων και στις διασυνδέσεις τους και με απώτερο στόχο την ενίσχυση της καινοτομικής τους δραστηριότητας,
- την πολύ-επίπεδη ενίσχυση της ενεργού προσφοράς και ζήτησης μέσα από την ανάπτυξη υπερ-τοπικών σχέσεων με την εφαρμογή νέων μοντέλων οργάνωσης, σε επίπεδο αλυσίδων αξίας (π.χ. συνεργατικά μοντέλα προμηθειών),
- τις διασυνδέσεις ανάμεσα σε διαφορετικά επαγγέλματα και παραγωγικές δραστηριότητες διαφορετικών φάσεων παραγωγής και διαφορετικών τοπικότητων,
- τη διαμόρφωση κοινών προτύπων ποιότητας για περιβαλλοντική προστασία, εξοικονόμηση πόρων και χρήσεων, με έμφαση στην ποιοτική και περιβαλλοντική καινοτομία.

Στις δύο αυτές προτεινόμενες ενέργειες, η ΓΣΕΒΕΕ διατίθεται να αναλάβει ενεργό επιτελικό και διευκολυντικό ρόλο.

Ωφελούμενοι

Οι ωφελούμενοι από την ανάπτυξη των παραπάνω παρεμβάσεων περιλαμβάνουν:

- Πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις
- Αυτοαπασχολούμενους και επαγγελματίες
- Νέους και δυνητικούς επιχειρηματίες
- Υφισταμένους ή/και υπό διαμόρφωση συνεργατικούς σχηματισμούς ανάμεσα σε μικρές

επιχειρήσεις ή/και μικρές επιχειρήσεις και φορείς παραγωγής ή/και αναδιανομής γνώσης.

Αποτελέσματα

Τα βασικά ενδεικτικά αποτελέσματα από τις παραπάνω παρεμβάσεις περιλαμβάνουν:

- την προοπτική αναγνώριση των πλεονεκτημάτων και των ενδογενών προϋποθέσεων ανάπτυξης σε κάθε περιοχή,
- το σχεδιασμό και την εκπόνηση τοπικών σχεδίων ολοκληρωμένης ανάπτυξης με έμφαση στην καινοτομία και την αειφορία,
- την πιλοτική εφαρμογή συγκροτημένων 'πράσινων' αγορών σε συγκεκριμένες περιοχές που πληρούν προδιαγραφές συγκέντρωσης δραστηριοτήτων, υποδομών, υπηρεσιών και τοπικού ενδιαφέροντος,
- την αναγνώριση και την ενίσχυση νέων και βελτιωμένων αλυσίδων αξίας μικρών επιχειρήσεων, τοπικών και υπερ-τοπικών, καθώς και την πιλοτική εφαρμογή σε συγκεκριμένες περιοχές που πληρούν προδιαγραφές διασύνδεσης και ανάπτυξης σχεδίων προώθησης νέων 'πράσινων' αλυσίδων αξίας ανάμεσα σε μικρές επιχειρήσεις.

Οι συγκεκριμένες δραστηριότητες θα μπορούσαν να αναπτυχθούν σε συνέργεια και με τη συμβολή των τοπικών φορέων, φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης, φορέων εκπροσώπησης της επιχειρηματικής κοινότητας και άλλων κοινωνικών φορέων, ενώ θα μπορούσαν να εξειδικεύονται περιφερειακά ανάλογα με τις ευφυείς εξειδικεύσεις και ανάγκες.

Ταμεία που εμπλέκονται

- Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Αντιστοίχιση με θεσμικά κείμενα

- 2η Εγκύκλιος Σχεδιασμού και Κατάρτισης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού Περιόδου 2014-2020, Άξονας 3.3.6., σελ. 30-33.
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, (2010) «Ευρώπη 2020: Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη», Βρυξέλλες.

**ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΒΙΟΤΕΧΝΩΝ ΕΜΠΟΡΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ**

**Αριστοτέλους 46 - 10433 - Αθήνα
τηλ: 2103816600 - fax: 2103820735
www.gsevee.gr**

